І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНСоюз: HEnderson 5-8740 Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЖОВТНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 18, 1961 No. 198. VOL. LXVIII.

РОКЕФЕЛЛЕР ПРОПОНУЄ БУДОВУ ПРОТИРАДІЯЦІЙНИХ СХОВИЩ ПРИ ДОПОМОЗІ СТЕЙТУ

ЦЯ АКЦІЯ МОЖЕ ПОШИРИТИСЯ І НА ІНШІ СТЕЙТИ, ЯКЩО БУДЕ УСПІШНОЮ В НЮ ЙОРКУ

Олбані, Н. Й. — Губернатор Нелсон А. Рокефеллер проєктує, щоб стейт будував протирадіяційні сховища для всіх дітей публічних початкових і середніх шкіл, коледжів і університетів. Ця програма мала б обняти сховища для 4-ох мільйонів осіб. Окремі інституції не будуть змушувані до будови сховищ, але стейт буде старатися про фонди для тих інституцій, які будуть такі сховища будувати. Представник губернатора Рокефеллера сказав, що не можна тепер сказати, скільки грошей треба б на побудову цих сховищ, і скільки це коштувало б стейтову леґіслятуру. В основі великого проєкту Рокефеллера є програма побудови сховищ для шкіл. Стейтова Оборонна Рада одноголосно затвердила проєкт губернатора Рокефеллера, який є головою Комісії в справах цивільної оборони при Конференції Губернаторів. Гадають, що Рокефеллерів плян може бути використаний і в інших стейтах, якщо він вдасться в нюйоркському стейті. Недавно і президент Кеннеді закликав до побудови протирадіяційних сховищ і обіцяв, що уряд має в найближчому часі подати пляни в цій справі. В пляні Рокефеллера є ще такі пункти: 1) Треба б збудувати сховища для всіх 97.500 стейтових урядовців, для шпиталів, в'язниць і фабрик амуніції. 2) Треба б перевести студії над тим, як мали б жити ті особи що перебули щасливо атомову атаку в сховищах: Тут треба дослідити справу харчів, комунікації. 3) Треба б ухвалити закони, які дозволяли б карати тих, що будували б недоброякісні сховища. Рокефеллер пропонує деяким групам населення рекомендувати будувати сховища, але він не вимагає, щоб хтось із приватних осіб був змушений будувати сховища, які обов'язково повинні бути тільки при стейтових будинках. Минулого року Рокефеллер пропонував закон про те, щоб до 1963 року при всіх домах були побудовані сховища, але стейтова леґіслятура відкинула цей проєкт, хоч республіканці мали поважну більшість в обидвох Палатах. Після того Рокефеллер запроєктував плян будови сховищ на добровільній базі, але і той плян відкинула леґіслятура. Цього року губернатор відновив свої пляни і вже здобув признання стейтової Ради Оборони. Рокефеллер плянує поширити якнайдокладніші інформації про атомову війну та оборону проти неї цивільного населення.

Кеннеді, вітаючи фінського президента, прославляє відвагу Фінляндії „у війні і мирі"

Вашингтон. — Президент Дж. Ф. Кеннеді прославляв відвагу Фінляндії „у війні та мирі" і її „послідовність і упертість" в обороні своєї свободи і миру. Президент і його дружина, державний секретар Дін Раск та інші високі американські урядовці вийшли на військове летовище в Мериленді назустріч фінському президентові Урго Кекконові, який прибув до Вашингтону на дводенні розмови. Фінський президент у відповіді на привітальну промову Кеннеді заявив, що Фінляндія базує свою безпеку на строгій невтральності і бажанні жити в мирі і згоді „з усіма". Ніхто з них не згадував про Совєтський Союз, який пограбував Фінляндію з її східніх земель та продиктував їй такий мировий договір, який насправді узалежнює Фінляндію від ласки - неласки Совєтів. Все ж, Совєти не втручаються у внутрішні відносини Фінляндії, дозволяючи їй на демократичний устрій і спосіб життя: СССР вказує на свої взаємини з Фінляндією як на зразок можливости „мирної коекзистенції". Фінський президент відвідує Америку без ніяких особливих політичних та господарських цілей: Фінляндія не просить в ЗДА допомоги і обидві країни заінтересовані тільки у дальшій культурній виміні, живучи завжди в найбільшій згоді. В офіційному комунікаті сказано, що ЗДА шанують фінську політику невтральности.

Пані Жаклін Кеннеді вітає фінського президента Урго Кекконена після його приїзду на летовище Андрю в Мериленді. Посередині з китицею квітів — дружина фінського президента, а біля неї, праворуч, президент Дж. Кеннеді. Позаду — державний секретар Дін Раск і капітан Т. Т. Шепгард, дорадник Президента в справах морської фльоти

ЗДА висилають ракету на висоту 500,000 миль

Вашингтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомила 16-го жовтня, що в найближчому часі висилає комплекс ракет, які мають летіти на висоту 500,000 миль, та мають досліджувати можливість вислати на Місяць кабінку з інструментами, що мало б статися вже на початку найближчого року. 675-фунтову ракету „Рейнджер" мають випустити з бази в Кейп Канаверал на Флориді. Ця ракета не має на цілі долетіти до Місяця, тільки мала б летіти на висоту 500,000 миль, поки не спаде на Землю, і, мабуть, не згорить в атмосфері. Цей лет мав би відбутися за допомогою т. зв. „паркуючої" орбіти. Коли цілість ракет буде кружляти довкола Землі, тоді горішня частина цього комплексу загориться і віджене ракету від Землі далі в космічні простори. Космічна Адміністрація плянує в цьому тижні вислати в космічні простори 91-ту кабіну з інструментами, щоб досліджувати йоносферу.

ЗДА не кваплться з військовою допомогою В'єтнамові

Вашингтон. — Ген. Максвелл Тейлор відлетів в минулу неділю з Вашингтону до південної Азії у товаристві Волта Ростова й кількох інших високих урядовців державного департаменту та секретаріяту оборони. Він має відвідати Ляос, Сіям і Південний В'єтнам та, зорієнтувавшись в тамошній ситуації, привезти Президентові звідомлення із власними висновками і порадами. У розмові з журналістами безпосередньо перед своїм відлетом ген. Тейлор заявив, що ЗДА ставляться неохоче до вислання військ до Південного В'єтнаму з допомогою у боротьбі проти комуністичних партизанів, „хіба, що це виявилось би необхідним". Ген Тейлор відмовився говорити будь-що в імені Президента та висловлювати думки Президента, але зазначив, що „кожний американець вагався б висилати туди війська, хіба, що це було б рішуче необхідним". З того американська преса доходить до висновку, що Президент є радше проти військової інтервенції у В'єтнамі — бодай покищо. Також із столиці Південного В'єтнаму Сайґону повідомляють, що й сам президент тієї країни Нґо Дінг Дієм не просить ще Америки про допомогу американської збройної сили, гадаючи, що Південний В'єтнам сам зможе справитись з комуністичною агресією, діставши допомогу у постаті численнішої американської військової місії, — до яких 1.500 осіб, у приспішеному вишколі війська та більших доставах зброї і літаків.

„Голос Америки" збільшує час своїх передач

Вашингтон. — Радіова станція „Голосу Америки" збільшує число годин своїх авдицій до СССР, щоб з більшим успіхом можна було протидіяти комуністичним пропаґандивним авдиціям. Найдовше передає свої авдиції СССР, який на різних стаціях тижнево передає аж 1,050 годин. „Голос Америки донедавна був на четвертому місці щодо передач, а тепер є на третьому місці. „Голос Америки" має поважно збільшити число годин із своїми передачами до Латинської Америки, які відбуваються еспанською та портуґальською мовами. Комуністичний Китай передає тижнево 714 годин. ЗДА мають від січня 1962-го року нодавати численні авдиції різними азійськими мовами.

Сенатор Діркcен твердить, що Кеннеді має успіх у видаванні федеральних фондів

Вашингтон. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Діркcен в телевізійній диспуті з секретарем виховання, здоров'я і добродійности Рібікоффом заявив, що „коли успіх залежить від видавання федеральних грошей, то уряд президента Кеннеді має великі успіхи". Рібікофф відповів, що Кеннеді не видає ані одного „дайма", коли це не є потрібне для добра Америки, і що Президент обіцяв в найближчому часі збалансувати федеральний бюджет. Секретар здоров'я казав, що Президентові вдалося спричинити те, що економіка ЗДА з економічної знижки почала зростати, а число безробітних, яке при перебранні влади президентом Кеннеді становило 5.700,000 зменшилося майже до 4.000.000. Сенатор Діркcен твердив, що уряд не здійснив своїх обіцянок в ділянці економіки, хоч Конґрес здійснював майже всі пропозиції уряду, як про це свідчить вислід голосування в обидвох Палатах Конґресу.

Конґрес братських організацій Ню Джерзі вшанував сл. п. Д. Галичина, вибрав Й. Лисогора на члена Екзекутиви

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Минулої суботи, 14-го жовтня, тут відбулася 28-ма з черги конвенція Конґресу братських організацій стейту Ню Джерзі, під час якої окремою, зворушливою церемонією вшановано пам'ять покійного головного предсідника УНСоюзу Дмитра Галичина, запаливши для нього свічку та відмовивши молитву, а на закінчення конвенції відбувся вибір нової Екзекутиви Конґресу, на члена якої обрано нового головного предсідника УНС, Йосифа Лисогора. Сл. п. Дмитро Галичин, належав до Екзекутиви цього Конґресу вже від довгих років. До Конґресу братських організацій Ню Джерзі належить 41 організація, між ними такі кольоси, як Допомогова Асоціяція Лютеранів, що має три чверті мільйона членів і яка видала забезпечення на два більйони долярів. Український Народний Союз із своїми 80,000 членами щодо величини належить до середніх організацій. Зате поміж нюджерзькими організаціями, тобто тими, які в тому стейті є зареєстровані, УНСоюз є найбільшою організацією. Також УНСоюз є між передовими організаціями, якщо брати до уваги число членів в самому нюджерзькому стейті. Його майже 9,000 членів в тому стейті ставить його на почесному шостому місці щодо величини поміж всіми забезпеченевими організаціями, які діють на терені цього стейту. На Конвенції були приявні делеґати від 21 організації, які враз із гістьми начисляли 63 особи. Приявні були делеґати трьох українських братських союзів. Від У. Н. Союзу взяли участь в конвенції гол. предс. Й. Лисогір, гол. касир Р. Слободян і гол. секретар Я. Падох. Від Українського Робітничого Союзу були приявні гол. секретар Т. Миник та гол. касир Е. Попель, а від „Провидіння" участь у конвенції взяла його гол. касирка пані С. Вовчак. Нову екзекутиву Конґресу очолив Меррил Гілл, представник Лютеранського Братства, яке здобуває рівно 450,000 членів.

СКУЛЬПТОР ГРИГОР КРУК ВДОРОЗІ ДО НЮ ЙОРКУ

Мюнхен. — Відомий скульптор Григор Крук, що живе і працює в Мюнхені, відплив 12-го жовтня 1961 року з Европи кораблем „Квін Елизабет" до Ню Йорку, щоб взяти участь у мистецькій виставці яка буде відкрита при кінці жовтня у приміщеннях Українського Інституту. Григор Крук, один з кращих майстрів не тільки між українцями Німеччини, але й самими німцями, везе зі собою багато нових творів, які він створив спеціяльно для свого першого виступу у Новому світі.

У Москві почався 22-ий з'їзд Комуністичної партії Совєтського Союзу

Москва. — У вівторок, дня 17 жовтня почався тут широко рекламований 22-ий з'їзд комуністичної партії Совєтського Союзу. Відбувається він у велетенській авдиторії новозбудованого Кремлівського великого театру, призначеній не тільки для театральних вистав, але й теж для відбування з'їздів і пленумів компартії та інших совєтських установ. Ця авдиторія нараховує 6,000 місць і вона виповнена вщерть делеґатами і гістьми. В програмі першого дня з'їзду передбачена промова першого секретаря КПСС і прем'єра совєтського уряду Нікіти Хрущова, яка, як сподіваються, займе яких шість годин часу. В ній Хрущов має дати не тільки звіт з праці партії й уряду СССР за останніх 5 років, почавши від 1956 року, але й накреслить напрямні внутрішньої і зовнішньої політики Совєтського Союзу. З'їзд має тривати 10 до 14 днів і під час дальших сесій буде займатися обговоренням проєкту нової програми КПСС і її нового статуту. В з'їзді беруть участь, як обсерватори, представники багатьох комуністичних партій та урядів світу, між ними китайський прем'єр Чу Ен-лай, який прибув уже до Москви і якого вітав на летовищі сам Хрущов. Закордонні кореспонденти будуть допущені в обмеженому числі тільки під час першого дня з'їзду. Всі дальші наради будуть закриті і для журналістів і для глядачів.

Перша місія „Корпусу миру" за кордоном спричинила заколот і закиди автохтонів

Ляґос, Ніґерія. — Перший невеличкий гурт добровольців з американського „Корпусу миру", висланий до Ніґерії в Африці, опинився серед дуже незручної ситуації, бо місцеві студенти виступили різко проти тієї місії, домагаючись від уряду відкликання цілої місії, як „американських шпигунів". Цілий той конфлікт спричинила 23-річна студентка Марджері Мікельмор з Мессачузетс, яка написала на відкритій листівці, що її заадресувала до приятельки в Америці, цілу низку гірких критичних завваг на адресу Ніґерії; тамошніх звичаїв і способу життя, та ще й загубила ту листівку. Таким чином зміст листівки став відомий і викликав велике обурення місцевої преси. Студентка перепросила ніґерську організацію студентів, назвала власний лист „нісенітницею" та висловила готовість вернутися до Америки. 38-членна місія Корпусу миру прибула до Ніґерії в минулому місяці. Голова тієї організації, затвердженої законодатним актом Конґресу, Сарджент Шрайвер, заявив у Вашинґтоні, що той інцидент не є несподіванкою, бо можна було згори сподіватися, що окремі члени Корпусу мира, стрінувшись з твердою дійсністю в недорозвинених країнах, нарікатимуть і спричинять дисонанси з автохтонним населенням.

Військовий уряд у Півд. Кореї увів гострі засоби ощадности

Сеул. — Військова хунта, що править в Південній Кореї під проводом ген. Пака Чунґ Гі, проголосила радикальні господарські розпорядки, які глибоко врізались в щоденне життя всіх громадян. Не тільки заборонено звіз цілого ряду люксусових закордонних товарів, але робиться моральний натиск навіть проти курення американських цигарок. Кава стала люксусом, що його навіть чужинцям незручно вживати по ресторанах і каварнях, щоб не викликувати обурливих завваг і поглядів збоку корейців. П'ють тільки місцевий чай. Заборонено теж подавати дерев'яні палочки, вживані замість виделки, а заведено палочки з пластики, для чемтішого вжитку.

В Мостиськах коло Львова помер відомий український церковний і громадський діяч о. пралат Леонтій Куницький

Ню Йорк. — Згідно з повідомленнями з Краю, дня 23 вересня ц. р., помер у Мостиськах коло Перемишля на 82-му році життя відомий широко у 20-их і 30-их роках у Львові і в Західній Україні священик, проповідник і громадський діяч о. Леонтій Куницький. З початком 20-их років брав активну участь теж і в політичному житті і був послом з листи Українського Національно - Демократичного Об'єднання (УНДО) до польського сойму в 1928-30 роках. З початком другої світової війни еміґрував був на Захід, але, вернувшися до Львова, залишився під совєтською окупацією і був ув'язнений большевиками в 1945 році і депортований до концентраційних таборів у Сибірі. З ув'язнення вернувся напів спаралізований в 1956 році і доживав свого віку під опікою дальшої родини. Похоронено Покійного в Мостиськах.

ФРАНЦІЯ ЗАЙМАЄ РІШУЧЕ СТАНОВИЩЕ ПРОТИ МОСКВИ

Париж. — Французький президент де Голь відмовився вислати міністра закордонних справ або його заступника до Лондону, де в четвер цього тижня мали розпочатись наради чотирьох західніх держав над устійненням дальшої тактики у відношенні до СССР в справі Берлінської кризи. Англійський уряд з цим рішенням дуже невдоволений і це невдоволення будім-то виразно висловив міністер закордонних справ лорд Гюм, викликавши до себе французького амбасадора Жана Шовеля. Англійські керівні кола нібито закидають Франції, що вони „шкодять" Заходові в очах Хрущова, викликуючи враження або незгоди між західніми альянтами, або саботування нарад за тихим внутрішнім порозумінням з іншими союзниками Франції, щоб штучно відтягнути дальші контакти з Совєтами, не бажаючи собі взагалі переговорювати з ними про Німеччину й Берлін. Насправді, за голосами французької преси і західніх обсерваторів у Парижі, Франція займає у відношенні до Совєтського Союзу в справі Німеччини й Західнього Берліну, найрішучіше становище. Франція від самого початку вважала, що не треба першим вихоплюватись з ініціятивою інформаційних розмов з представниками совєтського уряду, бо Берлінську кризу спровокував Хрущов і від нього повинна вийти ініціятива мирного полагодження конфлікту. Коли ж той конфлікт грозить війною, — то Хрущов, казали французи, не хоче війни в тому самому ступні, що й Захід. Невдача розмов з Громиком поглибила переконання французьких керівних кіл, що сталася помилка, що державний секретар Дін Раск і през. Кеннеді взагалі з ним говорили. Тепер же французький уряд не відмовляється засадничо від розмов на цю тему між ЗДА, Англією, Францією і Західньою Німеччиною, але вважає, що такі розмови повинні далі вестись на амбасадорському, а не вищому рівні у Вашинґтоні, як вони велись до цього часу. Американські керівні кола менше стурбовані становищем Франції, як англійські. Півофіційно американський уряд заявив у відношенні до цієї справи примирливіше супроти Франції становище, як Лондон. Американці признають, що не було офіційного домовлення щодо конференції в Лондоні у четвер цього тижня і якщо навіть раніше французький міністер закордонних справ Кув де Мурвіль погоджувався на ту конференцію в Лондоні, то він міг перерішити своє становище, не зламавши ніякого формального домовлення. Таким чином узгіднювання становища західніх держав буде продовжуватись в Вашинґтоні. По суті Франція, як і Західня Німеччина, є проти творення в середній Европі безатомової смуги з обмеженням зброєнь для Західньої Німеччини та проти всяких поступок Москві у справі Західнього Берліну. Де Ґоль вважає, що послаблення Західньої Німеччини відкриє Совєтам шлях для наступу проти Західньої Европи і тому це становить небезпеку для Франції та всього вільного світу.

Центральний уряд в Конґо не вдоволений перемир'ям в Катанзі

Леопольдвіль. — Сіріль Адуля, прем'єр центрального уряду в Конґо висловився з великим невдоволенням про перемир'я, що його підписали в столиці провінції Катанґи Елізабетвілі представники місії Об'єднаних Націй з тамошнім президентом Мойсе Чомбе. За тим перемир'ям війська Об'єднаних Націй мають звільнити деякі зайняті ними державні об'єкти, між ними поруйнований боями будинок пошти. ОН і Катанґа спільно адмініструватимуть летовищами, обидві сторони переведуть обмін полоненими, схопленими під час нещасних минуломісячних боїв в Катанзі, а Об'єднані Нації зобов'язались не перешкоджати Катанзі боронитись, якщо її заатакує „хтось третій". Цей пункт викликує підозру, що військо ОН зберігатиме „невтральність" у випадку громадянської війни, себто боїв між військом центральної влади в Конґо і провінції Катанґи. Це перемир'я має бути ще затверджене централею ОН в Ню Йорку. Представники ОН в Леопольдвілі відмовились від коментарів, покликуючись на те, що вони чекають на поворот з Елізабетвілю етіопця Махмуда Хіярі, який від місії ОН переговорював з Мойсе Чомбе і підписав з ним перемир'я. Однак Сіріль Адуля висловив надію, що між ним і Мойсе Чомбе дійде до згоди. Мойсе Чомбе був причиною великого клопоту для прихильників централізму в Конґо, але фактом є, що він завжди стояв на прозахідніх і антикомуністичних позиціях і має за собою нарід.

В АМЕРИЦІ

● **Журналісти** пригадують, що пресова конференція минулого тижня відбулася в Білому Домі після 6-ох тижнів. 20-го серпня 1960-го року президент Кеннеді обіцяв журналістам, що президент ЗДА повинен принаймні раз в тижні відбути пресову конференцію з представниками преси. Досі Президент відбув 17 конференцій впродовж 37-ох тижнів урядування в Білому Домі.

● **Спеціяліст від атому** д-р Ралф Е. Лепп гадає, що атомова війна між ЗДА і СССР могла б тривати тільки одну ніч, або найдовше дві ночі, бо перші атаки були б такі сильні, що після них обидві сторони „відпочивали б".

● **У Ню Йорку** зареєструвалися 3,511,240 виборців, які мають право вибирати посадника міста та членів Міської ради. Нових зареєстрованих виборців є 203.383, а давніших було 3, 307.857. Але сподіваються, що з усіх зареєстрованих голосуватимуть тільки 2,300.000.

● **Під час летунських маневрів** цивільні літаки залишалися на летовищі, і тоді була нагода цивільним особам, головним чином молоді, яка цікавиться новими літаками, відвідувати летовища та оглядати нові моделі пасажирських літаків. Від 2-ої до 6-ої години по полудні в суботу летовище в Ню Йорку відвідало коло 40,000 осіб. Деякі чекали на відкриття виставки літаків від 12-30, хоч була зла погода і хоч відвідувачів пускали аж о 2-ій годині.

У СВІТІ

● **У поділеному Берліні**, всупереч усім заставам і перешкодам та небезпекам, не припиняються — часто успішні, інколи трагічні — спроби втечі східніх берлінців на Захід. В минулу п'ятницю, досвіта, 9 східньо - берлінських юнаків в'їхали з цілим розгоном важким вантажним автом в дротяну заставу і коли авто застрягло серед дротів, вони миттю вискочили та продерлись на волю. Якимсь чудом ніхто з них не був поранений, хоч комуністична поліція обстрілила густим вогнем з автоматів місце втечі. Західні поліціянти і американська військова стежа були свідками цієї драматичної події. В минулу неділю знову втекло вісім осіб, у тому числі одна родина, зложена з батьків і дитини.

● **22-ий Конґрес Компартії СССР** відбувається у тількищо побудованому т. зв. Великому Кремлівському театрі, призначеному спеціяльно на засідання Верховного Совєту та різні міжнародні і наукові конґреси. Цей театр може помістити 6.000 осіб, він довгий на 165 стіп, широкий на 115 і високий на 70 стіп. Він утриманий в червоно - золотих кольорах. Поруч є ще заля для прийнять на 2,500 осіб. У будинку є різні кімнати та між ними радіо- і телевізійна студія та заля для каблеграмів. У театрі заінстальовано 7.000 закритих малих гучномовців й апаратуру для передачі промов у перекладах.

● **У порті Пірeус в Греції** грецький суд засудив на кару смерти 26-річного американця з Тексасу Роджера Ранні, арештованого 21 листопада мин. року, саме тоді, коли він хотів від'їхати відтіль до ЗДА, за вбивство двох грецьких моряків, що його нібн втягнули в банду пачкарів наркотиків. Ранні був з отими моряками на острові Мільосі, звідтіль він вернувся сам. Судно моряків знайдено на морі перевернене, а їх тіл і досі не віднайдено. Ранні перечить, наче б він був убивником. Засуд проголошено на основі різних обтяжуючих підсудного обставин.

● **В Англії** розпалилась палка публічна полеміка між двома групами фінансистів, з яких одна підтримує проєкт побудови підводного тунелю під каналом Ля Манш, друга — мостувіядукту над тим Каналом. Кожна з тих груп реклямує свій проєкт і старається представити його кращим, вигіднішим і дешевшим за другий проєкт. Публіка дуже цікавиться цією справою.

● **У Парижі** проголошено поліційну годину для замешкалих там альжирських арабів. Один з мусульманських парляментарних послів з Альжиру зголосив усну інтерпеляцію, чи його також арештують за переступлення поліційної години, коли він нічею вертатиметься з засідання парляменту. Президент палати депутованих поквапно заперечив таку можливість.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Летунська оборона Америки

Від 1-ої год. по полудні в суботу до 1-ої год. по півночі в неділю на північно - американському континенті переведено найбільші в історії світу летунські маневри з участю 1.800 бойових літаків різних типів, які виконали кругло 6.000 завдань. Ціллю тих маневрів, що охоплювали велетенський терен від підарктичних кордонів Канади до південних кордонів З'єдинених Держав, було перевірити здатність т. зв. Північно - Американської повітряної оборонної команди (НОРАД), покликаної до життя на основі договору між ЗДА Канадою з 1-го серпня 1957 року про спільну летунську оборону північно - американського континенту проти спільного совітського ворога.

За першої і другої світових воєн американський континент надійно охороняли два океани від сходу й заходу. 21-го травня 1927 р. Чарлз Ліндберґ викликав світову сенсацію своїм перелетом з Майнеолі в Ню Йорку до Парижу, себто на віддалі 3.610 миль, впродовж 33 годин 29 хвилин і 30 секунд. Але 2-го липня 1959 р. американський „Веінґ 707" перелетів віддаль 7.630 миль з Сан Франсіско до Сиднею в Австралії за 16 годин і 10 хвилин, „Ф-105 Тандерчіф" — з Аляски до Флориди по лінії довжиною 3.850 миль за 5 годин і 27 хвилин, а совєтський „ТУ-104" 14-го вересня 1957 року з Москви на летовище МекҐвайр в Ню Джерзі по лінії довжиною 5.570 миль — за 18 годин 30 хвилин. Таким чином винахід турбомоторових і ракетних літаків, суперсонічних джетів, що летять із швидкістю коло 750 миль на годину, проломив той природний вал, що ним був колись океан.

Північно - американський континент може бути заатакований з півночі, через Арктику, і від заходу, через Атлантик. Проти новітніх далекосяжних ракет ще нема оборони, —над винаходом засобу, що нищив би їх на лету, вдень і вночі працюють у дослідних ляботаторіях. Але навіть проти найшвидших літаків можна боронитись. І ці останні 12-годинні маневри мали на меті саме перевірити, до якого ступня ця оборона може бути успішною. Ген. Лоренц Шерман Кютер, головний командант НОРАД'у, два британські маршали, що асистували йому, і канадійська генераліція надзвичайно вдоволені вислідом тієї перевірки.

Маневри є військовими вправами „на всякий випадок". Вони належать до звичайних метод військового вишколу, вони є атрибутом збройних приготувань. Зокрема ці останні маневри були запляновані вже півроку тому, коли Берлінська криза не мала ще нинішньої натуги. Все ж у наших неспокійних часах великою потіхою є свідомість, що, поруч із стараннями зберегти мир, безперервно скріплюється оборонну потугу Заходу, зокрема ЗДА. На адресу закордонної політики ЗДА, ніби надто поступливої супроти Москви, чути в останньому часі багато докорів і пересторог. Однак факт, що саме президент Кеннеді підштовхнув розбудову збройних сил, збільшив оборонний бюджет на кругло 4 більйони долярів до рекордової суми $46.662.556,000 і заповів дальше підвищення тієї суми, мабуть, до 50 більйонів, — добре свідчать про розуміння американського уряду, що єдиним арґументом, який промовляє до розуму Кремлю, є арґумент збройної сили.

Тому не тільки тих 30.000 осіб, які внаслідку припинення на 12 годин всіх цивільних летів в ЗДА й Канаді, відчули тимчасову невигоду, але всі мешканці і всі люди у вільному світі з найбільшими симпатіями поставилися до тих летунських маневрів, правильно названих „оборонним небесним щитом".

Після чистки — з'їзд

У вівторок, 17-го жовтня почався в Москві з великою помпою проголошуваний 22-ий з'їзд Комуністичної партії Совєтського Союзу, що, згідно з совєтською пропагандою, має бути не тільки переломовим етапом у житті СССР і будованого в ньому комунізму, але й рішальною подією у світовій історії.

Відбувається цей з'їзд у новозбудованому Великому кремлівському театрі і в ньому, крім членів уряду, представників совєтської генераліції та членів ЦК КПСС, бере участь 4.354 делегати партії з усіх 15 республік СССР. Передбачена також численна участь представників компартій і комуністичних урядів з усіх сторін світу, які мають залишитися аж до кінця з'їзду, щоб потім відбути чергову нараду комуністичних партій світу і проголосити новий маніфест.

Головними точками денного порядку 22-го з'їзду будуть обговорення і прийняття нової програми і нового статуту КПСС, опублікованих 30-го липня ц. р. і вже „обговорених" на зібраннях понад 9 мільйонів членів КПСС та 82 мільйонів совєтських громадян. Немає сумніву, що і програма, і статут прийняті будуть одноголосно без ніяких суттєвих змін, в тому вигляді, як їх опубліковано, значить, як твір колективу, очолюваного Нікітою Хрущовим. Є також усі підстави думати, що Хрущов, як творець цієї програми, буде піднесений в пантеон ідеологів комунізму і поставлений в один ряд з Марксом, Леніним з поминенням Сталіна. Ніяких основних змін не принесуть і вибори нового центрального комітету КПСС і його президії, бо ці справи вже давно підготовані й вирішені.

Як виявляється із списків обласних і республіканських партійних секретарів, проголошених у московській „Правді" напередодні з'їзду, підготова до з'їзду була дуже основна. Протягом останніх 12 місяців відбулася одна із найширших в історії СССР чисток в рядах комуністичного проводу, у висліді якої понад 40% провідних становищ в обласних партійних комітетах і понад 20% постів у центральних комітетах республіканських компартій зайняли нові люди. Відбулася ця чистка нібито для направлення кризової ситуації в совєтському господарстві, головним чином сільському. Але ближчий розгляд окремих випадків показує, що летіли із своїх становищ не справжні спричинники чи винуватці таких або інших зривів в індустрії і сільському господарстві, а ті, що не надто виявляли захоплення Хрущовим та його внутрішньою політикою. З провідних становищ усунено не тих, що були безпосередньо і гостро критиковані Хрущовим на з'їздах та пленумах, але здебільша партійних діячів, про яких ніякої згадки не було, правдоподібно, учасників можливої опозиції проти Хрущова. Відбулася ця чистка не тільки в республіканських і обласних партійних проводах, але й у самій президії ЦК КПСС, багато із членів якої переведено на підрядні становища, а деякі, як наприклад Кириченко, навіть закінчили, згідно з останніми повідомленнями західніх кореспондентів, самогубством.

Знищивши в зародку всякі спроби опозиції і конкуренції, Хрущов не матиме труднощів у своєму поході по лаври Маркса і Леніна, у своєму намаганні закріпити одноособову диктатуру в СССР. Проте, особиста його перемога ще не означає перемоги пропагованого ним комунізму. Вона може бути дуже сумнівною і дуже недовготривалою.

Б. Лавровський

„АФРИКАНСЬКА" АСАМБЛЕЯ ОН

З самого початку біжучої асамблеї панувало переконання, що вона матиме „африканський" характер: новостворені африканські держави, при енергійній підтримці держав совєтського бльоку й співчутті „невтральних", висунуть проблеми Африки на перше місце, а проблеми європейські залишать до диспозиції головно великих держав. Але ці стратегічні пляни не витримали проби життя, бо, за малими винятками, всі держави, що брали участь в загальній дискусії (досі вже висловилося 70 делеґацій, а чекають на свою чергу коло 20) підносили проблеми неафриканські: домагалися від великодержав мирно полагодити справу Берліну, почати співпрацю в роззброєнні і припинити атомові вибухи. „Якщо великі держави не полагодять берлінської кризи, то вони не можуть кермувати світовою політикою" — пролунав голос відчаю одного з делеґатів.

Головні африканські проблеми дещо втратили на своїй гостроті. Альжирське питання й справа Бізерти не мають запального характеру, хоч про них довго говорить кожний делеґат. Справа Конґа - в стані перманентної „холодної дискусії". Лише положення в Анґолі стало найголовнішим закидом решток колоніялізму.

Але зовсім несподівано вискочила — в надзвичайно гострій формі — справа з промовою делеґата Південної Африки Е. Лува. Ця держава є постійним предметом численних резолюцій асамблеї, що осуджують її расову політику супроти чорних і гіндусів. Уряд цієї держави висуває засаду невтручання у внутрішні справи членів ОН. Кілька років питання про Південну Африку стоїть на порядку денному різних органів ОН, але не вдалося дійти до будь-якого порозуміння.

Представник Південної Африки розпочав загальну дискусію в майже порожній залі — оскарженням ОН, які, мовляв, замість гармонізувати діяльність держав - членів, стали ареною боротьби різних ідеологій, поділилися на бльоки. Деякі держави, заявив він, виставляють себе борцями за свободу й гідність людини, але у себе вдома ламають ці засади. Москва домагається самовизначення народів, але не в окупованих нею країнах - колоніях. Як „представник африканської держави", він сказав, що далеко не всі африканські краї доросли до парляментарного уряду, що в Анґолі, наприклад, були випадки, коли тубільці голосували за ... птахів або звірів. Е. Лув стверджував, що в Південній Африці білі становлять тубільне населення, бо вони прийшли туди 300 років тому, в тому часі, коли й чорні племена банту. Він наводив багато прикладів, як розвивається самоуправління чорних на приділених їм теренах, як зростає їх матеріяльний стан; навіть приточив кілька заяв представників чорних, що позитивно окреслюють політику уряду.

Представник Нігерії поставив внесок — викреслити промову п. Лува з офіційного протоколу асамблеї, бо вона „ображає не лише кожного африканця, але й кожну інтелігентну людину". Кілька африканських делеґатів підтримали цей внесок. Голова асамблеї був явно заскочений небувалим в історії ОН внеском.

Далі виступав представник Австралії. Його коротку промову вислухали всі з напруженням. Число делеґатів на залі збільшилось. „Промова п. Лува, - сказав представник Австралії, — мала б бути викреслена з протоколу не тому, що з нею не згоджується більшість делеґатів, а тому, що вона ображає їх почуття. Австралія в багатьох випадках не згоджується з політикою Південної Африки, але внесок представника Нігерії створить прецедент, що освідчення суверенної держави може бути викреслене з протоколу. Багато промов виголошується тут, з якими більшість не згоджується. Як же можна критикувати політику Південної Африки, коли промови її представників будуть скреслені з протоколів? Таку поважну річ не можна вирішити негайно, коли багатьох делеґацій нема на залі". Представник Австралії пропонує відкласти рішення. Його внесок пройшов 51 голосом проти 31 (африканські держави й совєтський бльок).

На наступному засіданні наступ провадили африканські держави, п. Лув боронив право висловлювати погляд свого уряду, а представники вільного світу мовчали. — Внескодавець змінив свій внесок: замість викреслити промову п. Лува з протоколу, запропонував осудити або висловити догану представникові Південної Африки. Цей внесок схвалено 67 голосами проти 1 (Південна Африка); 20 стрималися, а 9 держав не голосували, м. ін. ЗДА, Англія, Франція. З европейських держав лише Голляндія голосувала за висловлення догани.

Ми досить детально подали перебіг цієї дискусії, щоб показати, як африканські держави переважили в такій засадничій справі, як винесення догани членові ОН за погляди, що не відповідають більшості — іноді зовсім припадковій — членів. Тому тепер можна почути окреслення „африканська сесія", яке означає собою „боротьбу з багатьма невідомими".

Але на тім справа не скінчиться: сподіваються в близькому часі внеску про виключення Південної Африки з Об'єднаних Націй, — внеску, який має бути схвалений Радою Безпеки. З другого боку, серед делеґацій відчувається незадоволення, що великі держави в цій засадничій справі не виявили свого становища перед голосуванням. Адлей Стівенсон освідчив, що ЗДА не можуть схвалити расової політики Південної Африки, але свобода слова в ОН мусить бути збережена. Арґумент представника Англії, мовляв, „настрій на залі був такий піднесений, що трудно було в тій атмосфері боротися" — може лише збільшити зневіру в продуктивності праці асамблеї.

Роман Ільницький

ЗАГРОЗА ВІЙНИ І СПРАВА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

(II)

Українці, які розраховують на війну, як на засіб нашого визволення, не беруть до уваги цих справ і тому так ентузіястично вітають кожну нагоду, що може розпалити світовий конфлікт. Вони обороняють своє становище тим, що, мовляв, Захід у війні з Москвою не знищить України, бо вважатиме її за свого союзника. Хоч такий погляд має в собі багато політичної наївности, все таки, оскільки він досить поширений, варто його проаналізувати.

Найкращою відповіддю на такі арґументи є статистика. Україна ще й нині продукує одну третину вугілля з загального вуглевидобутку СССР, 56% залізної руди, 38% сталі, 80% льокомотив; на Україні є могутня машинобудівельна промисловість, а Донбас належить до теренів СССР з густою і добре розбудованою комунікаційною сіткою. Запоріжжя, Кривий Ріг, Харків, Дніпропетровське, Сталіно належать до ведучих промислових центрів не тільки України, але й цілого СССР. Не може бути такого воєнного противника Москви, який би цього не знав, не добачав або злегковажив. Без знищення таких центрів, якими розпоряджає Україна, не можна у вирішний спосіб послабити ворога.

Подруге: Досвід першої і другої світових воєн показує, що під час воєнних дій стратегічні і мілітарні цілі беруть верх над політичними і моральними сантиментами. Насамперед треба знищити ворога, а вже потім думати про збереження свого і своїх союзників господарського й людського потенціялу. При тому від союзних народів, які живуть на території опанованій ворогом, вимагається зрозуміння воєнних конечностей включно з бомбардуванням їхніх міст і нищенням центрів культури та економіки, бо це має бути їх, тих народів, вкладом у справу спільної перемоги над ворогом.

Хто забув або хто з молодших не знає подібних фактів з другої світової війни, то варто їх пригадати. Відомою є промова В. Черчилла до поневолених Гітлером народів, в якій він заповідав нищення їх міст з повітря і вимагав зрозуміння для такої політики, як конечної передумови перемоги. Головний арґумент при цьому був такий: якщо англійський народ посвячує в боротьбі за перемогу свою столицю і промислові центри, то французи не сміють щадити свого Парижу, поляки Варшави, а чехи Праги. І коли все ж не знищено тих міст так, як Берлін або Дрезден, то це сталось не так з політично - моральних міркувань як радше тому, що ті міста не мали значної індустрії та інших мілітарно важливих об'єктів.

Можна з усією певністю передбачити, що й теперішні альянти на наші політичні арґументи відповідатимуть такими ж арґументами: коли ви з нами, скажуть вони, коли бажаєте внести свій вклад у перемогу, то мусите бути готові скласти на її жертівнику ваші міста, що є центрами сили вашого й нашого ворога.

Це так було б на випадок, коли б Захід дійсно уважав український народ за свого союзника. На жаль, цього не можна передбачити. Так, як справи стоять нині в обличчі запальної кризи в Берліні, віч-на-віч третьої світової війни — ні одна держава світу не ставила в програму своєї політики визволення тих народів, які входять у склад Совєтського Союзу, а тому нема надій, що будь-яка з тих держав при виготовленні своїх стратегічних плянів зараховуватиме Україну до союзних територій, а український нарід — до своїх союзників. Скорше можна припускати, що союзником дехто схоче визнати російський нарід, як найбільший і нібито з найбільшими протирежимними потенціями, з усіма політичними й мілітарними наслідками. Є багато даних на те, щоб передбачати залучення України і всіх інших неросійських народів до суцільної ворожої території, знов же з усіма політичними й мілітарними наслідками. А ці наслідки не можуть бути інакшими, як матеріяльна руїна нашої землі і здесяткування нашого населення.

Які висновки з цього?

Поперше: Україна і українці повинні належати до останніх з-поміж народів, які хочуть війни, і повинні бути першими з-поміж тих, які її не хочуть.

Подруге: Українці не можуть зв'язувати своїх надій на визволення з війною, а повинні всі свої сили присвятити підготові революції всіх поневолених народів, зокрема й передусім народів т. зв. сателітних держав.

Чи можлива тепер революція в країнах совєтського бльоку?

Очевидно, це зашироко тема, щоб на неї можна було відповісти в одній статті. Все таки я зверну увагу, що ми живемо в добу реґабілітації революції, як чи не єдиного засобу визволення поневоленого народу. Пригадую, що через 17 років після другої світової війни шляхом революції визволилися десятки народів Азії й Африки. Пригадую, що в добу атомових та водневих бомб Альжир уже шостий рік веде повстансько-революційну боротьбу, яку ось-ось завершить перемогою, коли її не змарнують політики тої ж революції.

В нашу добу атома і ракет війна — це знищення, революція — це визволення.

Але повернімся від Азії й Африки до Европи. Тут також маємо повчальні приклади. Поминаючи відомі всім величезні політичні наслідки на внутрішні події в СССР, які принесла з собою кількарічна боротьба УПА, є ще наука з Мадярщини. Дехто найбільше затямив собі те, що мадярська революція довела всім, що Захід неприготований і не хоче допомагати поневоленим народам, коли справи стоять на вістрі меча. Коли ще йде про пропаґанду і слова, то Захід ще може дати себе намовити. Коли ж іде про кров і зброю — ніколи. Задля самих поневолених народів, а в тому числі навіть для таких протеґованих, якими є сателіти — Захід не ризикуватиме війною. І це, безперечно, велика наука.

Але ще більшою наукою є свідомість того, що вже навіть рішуча, революційна постава 7-мільйонового народу.

(Закінчення на стор. 7-ій)

І. Світ

Китайська виставка в Ню Йорку

У Метрополітальному музеї Ню Йорку відбувається виставка китайського мистецтва, яка триватиме до 1-го листопада. Там виставлено найліпші зразки китайського образотворчого мистецтва, різьбарства, кераміки, лякових виробів, бронзи, тапестрів та зразків каліґрафії. — Ця виставка — виїмкове явище, бо ще ніколи й ніде на Заході не показувано разом таких цінних та рідкісних предметів, що демонструють китайську творчість. Вся ця колекція — тільки частка величезних збірок манджурської династії, які переховувалися в палацах Пейпінґу.

Китайський національний уряд зберіг ці колекції від загибелі в часах громадянської війни та війни з Японією, і в 1949 р. перевіз їх на Формозу. Там у гірських сховищах-тунелях, побудованих японцями, вони знайшли своє безпечне місце, а пізніше були перевезені до Національного Музею в Тайчунґу.

Серед цих колекцій, що протягом століть пережили всі бурхливі події історії Китаю, є багато речей, які мають по тисячу і більше років. Деякі речі виставлені були в музеї Тайванського університету, — Каледж Арт енд Сайєнс, де нам довелося їх бачити вперше під час перебування на Формозі. Решта була захована від загрози бомбардувань, а тепер, описана в наукових монографіях, вперше стала вона доступною для аматорів китайського мистецтва.

Щоб зрозуміти китайський спосіб рисування, треба пам'ятати, що мистецтво рисунку прийшло в Китаї від каліґрафії, уміння правильно писати „характери". З огляду на те, що письмо робилося тушем на папері та шовку, які легко вбирають воду, його не можна справити, вичистити, отже треба було відразу написати добре.

В китайському красвиді, який також пишеться тушем, часто з додатком акварелі, кожна риска так само має бути покладена відразу, без можливости справлення. Маляр мусить пройти добру школу, щоб опанувати це вміння. Китайці кажуть: „Кожний маляр є поетом і кожний поет є малярем, щоб своїми очима бачити життя. Справжній артист - маляр не робить копії з того, що є перед ним, а віддає своє серце картині, і свій дух скеровує не тільки очами, але й думками".

Китайський маляр — романтик, а не натураліст, отже завдання його не тільки засвідчувати факти з життя, але й давати поетичну ідею. В китайській картині, навіть кольоровій, майже немає тіней або моделів. Щоб намалювати красвид, маляр мусить поставити себе на уявній високій горі і звідти дивитися вниз.

Китайське малярство має три головні періоди з властивими їм прикметами: доба династії Танґ (618 - 907 рр.), доба династії Сунґ (960 - 907 рр.) і доба від монгольських часів до половини періоду манджурської династії (1280-1750 рр).

Перший період розвинувся під впливом буддизму. Головними об'єктами тогочасних малярів були Будда та філософи - мудреці, фіґури яких мають здебільша декоративний характер з надзвичайною виразністю ліній; кольори, якщо вони є, додають гармонії та ясности рисунку. В красвидах цього періоду розрізняють дві школи — південну з романтичним, сказати б, літературним характером та північну, легку - натуралістичну. Головним представником першої є Ву Ванґ-веї, а

(Закінчення на стор. 8-ій)

Д-р Юліян Рабій

ОУН І ПЛАСТ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ СУДОМ У САМБОРІ

(1)

У виданій в 1949 році праці В. Мартинця „Українське підпілля — від УВО до ОУН" нема згадки про процеси членів ОУН перед польськими судами в Самборі, є лише згадка про процес Голувка в промові д-ра Л. Ганкевича над могилою Степана Шухевича, одного з оборонців ОУН (ст. 79).

У Самборі до листопада 1927 року діяла Повітова Команда УВО, а опісля, по створенні єдиної організації націоналістів — Повітова Екзекутива ОУН-ЗУЗ, яка мала свої добре засекречені клітини, що не давали спокою польській поліції, і вміло керувала на Самбірщині підпільним рухом. Згадаю роки 1922-23, коли майже кожної ночі довкола Самбора горіли польські фільварки, стирти збіжжя та хати польських колоністів, згадаю про зривання рейок на залізничих шляхах між Самбором і сусідніми стаціями, про пацифікацію і арешти українців, які чести „демократичній" Польщі не принесли, однак не зломили ОУН.

У Польщі не було місця для українського Пласту і польська шкільна влада у Львові систематично додержувалась напрямних львівського куратора Собінського, який у нашу історію ввійшов як „кат українського шкільництва" і кінець - кінцем таки згинув на вул. Личаківській від кулі бойовика ОУН. Проте, сама шкільна молодь заснувала український таємний Пласт, який цілковито підпадав під вплив УВО-ОУН, мав з підпіллям зв'язки і часто бував заанґажований в його акціях.

Визначний член ОУН, Степан Охримович, видавав для Пласту журнал „Стежі", який став ніби катехизмом для пластунів, що, захоплюючись ідеями ОУН, ставали опісля активними її членами.

У Самборі таємний Пласт постав у роках 1923-24, як 37-ий курінь імени полк. Д. Вітовського. Про це згадує у своїх споминах „Зимою в бункрі" Степан Хрін - Стебельський, який був інструктором цього куреня.

Польська поліція, яка знала про ОУН і про таємний Пласт, старалася виловлювати їх членів, але лише з трудом, завдяки платним донощикам та провокаторам вдалося їй в роках 1927-28 викрити деякі клітини, і вслід за тим почалися судові процеси в Самборі, в Стрию і в Бережанах.

У Самборі таємний Пласт у своїх початках начисляв коло 80 ідейних юнаків, що про них польська поліція дізналася аж в р. 1928 від Ст. Ф., якого по упадку Польщі „розшифровано" в списках поліційної станиці, як „менжа зауфаня". Пішли в рух арештування, допити і доходження, на основі яких самбірська прокуратура, виготовила акт обвинувачення проти 28 пластунів, старших учнів обох гімназій і учительської семінарії.

В роках 1927-28 курінним був гімназійний учень Стах Грабовський, а по його смерті — гімназист Богдан Целюх, якого під час поліційних доходжень убив польський робітник - бандит. Прізвища обох курінних часто згадувалося на судових розправах, і навіть прокураторські акти ведено в початках проти „Богдана Целюха і товаришів".

В р. 1928 віце - прокуратор при окружному суді в Самборі, Зельонка (поляк, самбірчанин, згинув у р. 1941 від німецької бомби) виготовив акт, в якому тих 28 пластунів обвинувачувано за приналежність до таємного товариства, за знищення двох „паньствових годлів" в суді і в старостві, за знищення двох таблиць з прізвищем Собінського на вулиці його імени, за помалювання пам'ятника Косцюшки чорною фарбою, за знищення державного добра і т. п.

Судова розправа відкрилась на початку 1929 року і тривала з перервами аж до осени того року. Розправу провадив суддя окружного суду Влодзімєж Вереш, прокуратором був згаданий Зельонка, а протоколянтом судовий секретар Тахль. На лаві обвинувачених засіли: Антін Сілецький, Микола Филипчак, Омелян Децик і його брат, Стебельський, Гошка, Олесь Сушків, Славко Сушків, Пруц Володимир, Кривенько Славко, Майхер, Іван Яремко, Михайло Яремко, Микола Гнатів, Мудрик, Славко Судчак, Влодко Буцик, Ярко Менцінський, Білинський, Федак Стефан і М. Р.

Оборонцями були д-р Юліян Рабій і адв. Іван Білинський. Всі обвинувачені відповідали з вільної стопи, прокураторськими свідками були „постерункові" і два „шпіцлі", між ними знаний на терені Самбора Гловацький, та один свідок, який виступав під фальшивим прізвищем. Це був нікому невідомий тип, який своїми зізнаннями „засипав" усіх пластунів, а на домагання оборони, щоб явився він особисто перед судом, поліція прислала реляцію: „свідок виїхав, не залишивши адреси".

Суддя Вереш видав вирок, яким сімох членів курінної управи засуджено кожного на рік арешту із завішенням виконання кари до трьох років, а всіх інших пластунів звільнено від вини і кари. По проголошенні вироку він заявив: „Я нікому не зробив кривди".

Від цього вироку я зголосив апеляцію, однак всі судові акти з цього процесу пропали безслідно, не помогла й „реконструкція актів". І по тій справі осталося в судовому індексі лише число справи, а в Самборі далі стояв собі на постаменті кам'яний Косцюшко з головою, вимазаною чорною мазюкою, як єдиний німий свідок з процесу „таємного Пласту".

Минуло багато років, скінчилась друга світова війна. Про долю самбірських пластунів, учасників згаданого процесу відомо, що мгр. Микола-Коля Филипчак згинув у р. 1944 як член Дивізії Галичина; Омеляна Децика розстріляло Гестапо в Карпатах коло Турки; член Повітової Екзекутиви ОУН-ЗУЗ Степан Хрін - Стебельський, командир УПА, який зліквідував коло Балигорода, на Лемківщині, комуно- польського генерала Сверчевського, згинув у жовтні 1949 р. в Карпатах; мгр. Гошку, члена Екзекутиви ОУН в р. 1941 розстріляли большевики разом з батьком, священиком, недалеко приходства; мгр. Антін Сілецький, член Повітової Екзекутиви ОУН помер в р. 1943 в Дуклі, на Лемківщині; дипл. інженер М. Р. загинув безвісти.

Це — лише члени Курінної Управи Пласту, а скільки ще згинуло смертю героїв безіменних рядовиків - пластунів, про яких мовчить історія!

ПРОТОКОЛ
З НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1961 Р., НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(2)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

Організатори УНСоюзу.

Від початків існування УНСоюзу головний тягар організаційної роботи лежав на плечах відділових секретарів. Були вони на американському континенті тим, чим були секретарі „Просвіти" чи справники кооператив у старому краю. Тому від працьовитости та відданости УНСоюзові відділових секретарів прямо залежав ріст Відділів і всього членства УНСоюзу. Платних організаторів Союз не мав і не має досі. Чи зможе він продовжувати цю традицію, таку типову для нашого громадського життя обабіч океану, це надзвичайно важливе питання вже зовсім недалекої майбутности.

З величезними змінами, які зайшли серед суспільности Америки, мусіли зайти зміни також в українській громаді. Громадські робітники піонерського типу відійшли або приспішено відходять, а на їх місце часто бракує наступників.

В минулих роках ми старалися зміцнити нашу організаційну роботу в ділянці приєднування нових членів підшукуванням постійних організаторів. Зокрема, в 1959 році ми провели широку кампанію за новими організаторами і одержали аж 69 зголошень. На жаль, тільки одиниці з них почали і продовжують працю для Союзу. Велика більшість зголошуваних шукали праці з постійною, і то чималою, винагородою. Очевидно, це було неможливим, як з уваги на братсько-національний характер УНСоюзу, так і на комісовий спосіб оплати всіх організаторів членів та продавців асекурації навіть не братських, але бизнесових асекураційних компаній. В минулому році ми мали, можна сказати, тільки 6-ох постійних організаторів, які зорганізували більшу кількість членів, це були: пп. І. Скочиляс, М. Дербуш, М. Ткачук, інж. В. Коссар, В. Запаранюк і С. Левицький.

Вони зорганізували 573 членів, тобто разом 16 процентів усіх нових членів, здобутих в тому році. Рік раніше постійні організатори здобули майже вдвоє стільки членів, а саме 1028 членів, що становило 20 процентів новоздобутих членів.

У 1959 році існувала в УНСоюзі окрема категорія спеціяльних організаторів, які, хоч організували членів у своїй місцевості, а не в широкому краю, як це робили постійні організатори, були зобов'язані приєднати 10 членів місячно або 30 квартально, за що одержували на свої витрати грошові звороти в певній встановленій сумі. На наш заклик зголошуватися на спеціяльних організаторів зголосилося небагато осіб, а до кінця року видержав тільки один М. Турко з Форд Сити, який приєднав 171 члена. Інші спеціяльні організатори, прізвища яких подані в одній із попередніх табель, приєднали менше як 120 членів. Тому в новому, 1961 році Екзекутива УНСоюзу не продовжує попереднього поділу на три категорії організаторів, повертаючи до поділу з 1959 року на постійних та відділових організаторів. Цими останніми є з-правила відділові секретарі, хоч деякі відділи утворили в себе нові пости організаторів, що заслуговує на признання та наслідування, бо буває часто, що секретар є добрим організатором, а організатор не має даних на те, щоб бути добрим секретарем.

В минулому році спеціяльні організатори здобули 541 членів, що дає 15 процентів усіх приєднаних членів. Рік раніше цей відсоток був нижчий (12 процентів), хоч число приєднаних членів було вище (602), бо той рік був багатший на нових членів.

Обидві категорії організаторів приєднали разом 1114 членів або 31 процент усіх нових членів здобутих в 1960 році. Рік раніше цей відсоток становив цифру 32. Отже, як раніше, приблизно 1/3 частину членів здобули організатори, а 2/3 секретарі та інші урядовці Відділу. Цей відсоток вказує на вагу організаторів. Ця вага буде з цим роком зростати і тому мусимо докласти найбільших зусиль для того, щоб по більших місцевостях та округах мати окремих постійних організаторів, не згадуючи про організаторів при Головній Канцелярії УНСоюзу. Сітка кваліфікованих постійних організаторів дасть стабільність у нашій організаційній роботі і запевнить ріст членства УНСоюзу. Ледве чи є важливіша проблема УНСоюзу в організаційній ділянці, як ця.

В наших церквах в Америці введено звичай голосно відмовляти в часі Служб Божих молитву за покликання до духовного стану. Нам, світським організаціям, треба неменше змагатися за покликання до громадської, безінтересовної праці представників нашого молодого покоління, бо без цього наше громадське життя буде загрожене. Платними робітниками може громадська організація собі допомагати, але не може на них, і тільки на них, спирати своєї майбутности.

На цьому місці я бажав би, як головний секретар, скласти подяку всім тим відділовим секретарям, які впродовж останнього року зробили новий вклад праці в усім нам дорогу союзову організацію, а як головний організатор нових членів УНСоюзу (бо ця функція входить в межі моїх секретарських обов'язків) хочу скласти не менш щиру подяку всім організаторам УНСоюзу постійним, спеціяльним та відділовим.

З'вязки з Відділами і Округами.

Віднедавна, бо тільки з 1958 року, рахується поділ загалу наших Відділів на округи. Раніше існували деякі округи, як самочинні організації, для місцевих справ. Ця організація існує як загальна посередня організаційна сітка, яка лучить Головну Канцелярію з майже 500 Відділами, розкиненими по 28 стейтах (у це врахований Дистрикт Колумбія) та в 6 провінціях Канади. В 1958 році утворено 8 округ, 1959 року —17 округ, в минулому році—3 нові округи, так, що з кінцем 1960 року було 28 округ на всіх запляновани 32. Згідно з пляном окружні комітети мають постати ще в Торонто (зорганізовано вже 14-го травня 1960 р.), Судбурах, Онт., і Смитвил, Пенсилвенія.

Зорганізовані округи та Окружні Комітети були і є, як все в житті, далекими від ідеалу, але всі вони виправдали своє існування. Крім 3-ох округ (Форд Сити, Мінеаполіс і Ст. Луїс, Мо.) в усіх округах відбулися в 1960 році загальні збори, в яких звичайно взяли участь члени Екзекутиви. В такий спосіб був збережений особистий зв'язок Екзекутиви і Головної Канцелярії УНСоюзу з якими 80 відсотками всіх Союзових Відділів.

Годі сказати, наскільки окружні організації допомогли в активізації союзового життя Відділів та окремо в акції приєднування нових членів. На це питання можна відповісти іншим питанням, так, як це зробив свого часу, в одному зі своїх звітів, покійний гол. предсідник Д. Галичин: „Як представлялася б справа, якби цих округ не було?" Можна думати: багато гірше!

Стан нашої окружної союзової організації з'ясовує ось ця таблиця:

Таблиця Округ УНСоюзу

Ч.п.	Осідок Округи	Голова
1.	Аллентавн, Па.	Б. Зазворський
2.	Балтимор, Мд.	Е. Притула
3.	Бостон, Масс.	М. Давискиба
4.	Боффало, Н. И.	І. Ѣула
5.	Шикаго, Ілл.	С. Шпікула
6.	Клівленд, Огайо	Д. Шмаґала
7.	Дітройт, Міш.	В. Дідик
8.	Форд Сити, Па.	Н. Фицик
9.	Френквил, Па.	М. Гентош
10.	Джерзі Сити, Н. Дж.	Б. Стефанович
11.	Лудлов, Масс.	Д. Хрупалик
12.	Мінеаполіс, Мінн.	М. Денисюк
13.	Монтреал, Кве.	М. Граб
14.	Нюарк, Н. Дж.	Ю. Баранюк
15.	Ню Гейвен, Конн.	І. Телюк
16.	Ню Йорк, Н. И.	И. Лисогір
17.	Пассейк, Н. Дж.	В. Новацький
18.	Перт Амбой, Н. Дж.	К. Наконечний
19.	Филаделфія, Па.	В. Ґалан
20.	Піттсбурґ, Па.	П. Кочірка
21.	Рочестер, Н. И.	В. Гусар
22.	Скрентон, Па.	М. Борик
23.	Ст. Луїс, Мо.	П. Івасишин
24.	Трой, Н. И.	В. Колодій
25.	Ютика, Н. И.	І. Пігуляк
26.	Вілкс Берրі, Па.	В. Валіґун
27.	Вунсакет, Р. І.	І. Кокольський
28.	Янгставн, Огайо	П. Ліщак

Зв'язок з Відділами та округами був вдержуваний також численними листами та обіжниками, що доповнювали найважливіший зв'язок, який дає особиста зустріч з окружними та відділовими діячами УНСоюзу. В минулому році не було майже ні одного Відділу, якого урядовці та члени не мали б змоги зустрітися з представниками Екзекутиви, ставити їм питання, одержувати відповіді і познайомити їх зі своїми союзовими плянами, проєктами та побажаннями. Хоч і не всі Відділи користали з цієї змоги, такий постійний зв'язок з Відділами і загалом членства УНС є признакою і ґарантією повної демократичности нашої громадської установи. Члени і Відділи мають постійну змогу бодай раз на рік стрінутися з представниками Екзекутиви і користати зі своїх членських, демократчиних прав. Коли вони цього не роблять, то з власної вини.

В минулому році я відбув 28 службових поїздок до 23 місцевостей, а саме до: Аллентавну, Балтімор, Бетлеґему, Вест Айслипу, Вілкс Беррі, Вунсакету, Дітройту, Ґрефтону, Кемпбелу, Керґонксону, Клівленду, Лудлов, Монтреалю, Ню Гейвену, Пассейку, Перт Амбою, Піттсфілду, Скрентону, Сиракюз, Стемфорду, Торонто, Трой і Янгставну.

Можна сподіватися, що в черговому році сітка Окружних Комітетів буде завершена і нові та вже існуючі Комітети виявлятимуть щораз більшу активність. На мій погляд незаперечною засадою має бути постійність зв'язку з округами. Наші власні спостереження щодо користи такого зв'язку потверджує практика інших українських забезпеченевих союзів.

У межах цього зв'язку відбулася 4 грудня минулого року конференція активних союзових діячів в Клівленді, в якій взяли участь 42 діячів УНСоюзу, в тому числі члени Екзекутиви: покійний Д. Галичин, И. Лисогір, Я. Падох, головні контролери інж. С. Куропась і П. Пуцило, гол. радні А. Джула, В. Дідик, Б. Зорич, Д. Шмаґала, постійні організатори І. Скочиляс, С. Левицький, В. Запаранюк, Е. Зубальський та інші. На цій конференції обговорено питання активізації праці УНСоюзу та постійного зв'язку між Головною Канцелярією і Округами та Відділами.

3. Інформаційно-пропаґандивна й вишкільна праця.

Є дві сторони інформаційно-пропаґандивної праці. Перша відноситься до загалу нашої суспільности і має за мету освідомити її про вагу життьового забезпечення для одиниці та родини і про можливости здобути його по конкуренційних умовах в Українському Народному Союзі.

Для цієї інформаційної цілі ми працювали увесь минулий рік. Нових 12 чисел „Трибуни УНСоюзу", яка сьомий рік появляється при „Свободі", додано до попередніх.

Великим накладом праці, в першій мірі її редактора А. Драґана, та чималим коштом видається наша „Трибуна УНСоюзу". Статті, вміщені в ній, обіймають майже повну ділянку життьового забезпечення і могли б послужити підручником для наших секретарів, організаторів та інших урядовців. І тому з великим жалем треба ствердити, що ані „Свободи", ані видаваної при ній „Трибуни УНСоюзу" не одержують і з неї не користають приблизно 30 процентів наших Відділових секретарів!

Постійні статті Т. Литвинюка в „Ukrainian Weekly" та чимало інших статтей, кличів, оголошень, які постійно міняли свій текст та форму,—все це були засоби в нашій інформаційній праці. Окремим новим засобом було нове наше видання під назвою „Український Народний Союз в світлі чисел", яке показує незрівняний розвиток життьового забезпечення в Америці і вказує на страшну відсталість більшости наших земляків у цій важливій ділянці. Прихильні відгуки читачів цієї книжки, як союзовців, так і тих, що до Союзу не належать, кажуть сподіватися, що цей труд піднято не надармо.

Цій самій цілі служать „Вісті з УНСоюзу", які недавно почала друкувати „Свобода" і які мають всі вигляди на те, щоб бути лучником поміж УНСоюзом та його членами і тими нашими людьми, які членами ще не стали.

Друга сторінка інформаційної праці відноситься до вужчого круга нашиx союзових діячів. Всі вище перелічені засоби інформації, зокрема „Трибуна УНСоюзу" і книжка „Український Народний Союз в світлі чисел", призначені також для інформації та вишколу наших союзових діячів, зокрема секретарів та організаторів. У межах „Трибуни" ми продовжували видавати „Секретарську Трибуну", в якій наші секретарі знаходили короткі відповіді на десятки актуальних питань.

Особливим вишкільним засобом є курси організаційні, центральні і окружні. Минулого року в червні відбувся перший центральний організаторсько-секретарський курс на Союзівці, в якому взяло участь 50 союзових секретарів та організаторів. У червні цього року відбудеться такий курс вдруге на тій же Союзівці.

Екзекутива УНСоюзу ухвалила влаштовувати окружні секретарсько-організаційні курси там, де Окружні Комітети запевнять відповідне число учасників. Перший такий окружний курс відбувся в днях 1-4 грудня 1960 р., в Клівленді. Як центральні, так і окружні курси стрінулись з повним признанням їх учасників, які підкреслюють практичну вартість знання, здобутого на курсах.

До вишкільної, а водночас до пропаґандивної діяльности слід зарахувати участь представників Екзекутиви в конґресах стейтових братських організацій, як в стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсильвенії, а зокрема в Конвенціях Братського Конґресу ЗДА і Канади. Вибір покійного гол. предсідника Д. Галичина до 9-членної управи того Конґресу в минулому році, як представника УНСоюзу, був не тільки честю для української громади та УНСоюзу, але також вказівкою на те, щоб ці зв'язки продовжувати й розбудовувати.

Передбачення на 1961 рік.

Згідно зі статутом УНСоюзу, річні засідання Головного Уряду відбуваються в травні. З цієї причини в тому місяці складається звіти за попередній рік. Ввійшовши в 5-ий місяць нового ділового року, годі обмежитись тільки оглядом досить далекого, минулорічного часу. Тому, здається мені, потрібно під кінець звітування звернутись бодай коротко від минулого до майбутнього, тобто цього 1961 року.

Які передбачення можна з оправданням зробити на цей рік, але такі реальні, щоб вони не були ані висловом побожних бажань звітодавця, ні звичайним віщуванням.

В недобрий час почався наш 1961 рік. Ще під кінець березня більша частина Америки тонула то під небувалою від років кількістю снігу, то під постійним дощем, а ще в початках травня не надійшла бажана весна. Погана погода, яка так пошкодила в наших плянах у грудні м. р., не дозволила також здобути сподіваних успіхів у перших двох місяцях ц. р. На щастя в березні і квітні ми навернули до давніх місяців успіху і замкнули ці місяці надвишкою членів. Якщо наш загал союзових діячів докладе старань у наступних місяцях, можна буде з успіхом перевести і закінчити цей передконвенційний і Шевченківський рік.

Цей рік, як і попередній, належатиме до критичних років, бо в ньому наші втрати в членах будуть більші як звичайно. Двадцять років тому, в воєнний час, був більший наплив членів до УНСоюзу і тому тепер, внаслідок дозрівання 20-літніх грамот, матимемо великі втрати.

Думаю, що впродовж 1961 року нам треба рахуватися з приблизно такими втратами:

Виплачені грамоти кляс Р та Е	1,382
Випадки смерти	700
Втрати членів через суспензу	700
Виплата грошових зворотів	900
РАЗОМ:	3,682

В минулому році наші передбачення виявилися доволі реальними. Ми передбачили втрату 3.840 членів, а на ділі втратили 3,884. Сподіваємося, що не менш реальними є ці передбачення на 1960 рік.

Велика організація має великі можливості росту і маління. Приблизно 300 членів, а то й більше, місячно нам потрібно для покриття наших втрат. Тому, коли бажаємо мати успіх в цім році, число придбаних членів в ньому мусить бути більше, ніж число передбачених втрат.

Факт, що цей рік є роком передконвенційним і що на нашу недалеку Конвенцію ніхто з делеґатів не схоче їхати голіруч, тим більше, що буде це ювілейна 25-літня Конвенція, каже сподіватися, що цей рік буде успішний. До того Екзекутива УНСоюзу призначила для організаторів членів в цьому році цілий ряд нових нагород, почесних і грошових, що тим більше повинно заохотити наш загал до активної участи в цьогорічній кампанії. Грошові нагороди для наших секретарів і організаторів в цьому році більші як будь-коли раніше.

Ось так, дійшовши до закінчення мого рокового справоздання за 1960 рік, висловлюю глибоку надію на широкі розвиткові можливості Українського Народного Союзу і закликаю ввесь наш союзовий загал докласти старань до того, щоб черговий 1961 рік був, як і ряд його попередників, роком не лише великих надій, але й великих успіхів.

Звіт головного касира УНСоюзу Романа Слободяна

ВП. П-ані і Панове Головні Урядовці!

Відчуваю великий жаль і смуток, що із цим моїм уже 41-им з черги звітом з праці в Українському Народному Союзі і для нього, не можу звернутись у першу чергу до нашого головного предсідника сл. п. Дмитра Галичина, як я звертався до нього впродовж минулих 10 років, бо його вже немає між нами. Відчуваю цей жаль і смуток, бо саме з ним судилось мені від 1933-го року, коли його обрано на головного секретаря нашої організації, продовжувати велике діло наших піонерів в розбудові нашої організації та разом з ним стояти за стерном нашого великого організаційного корабля не тільки в погідні, соняшні дні, але й в часі великих буревіїв і громів. Відчуваю цей жаль і смуток також і тому, що цим разом немає між нами того, що своїм звітом та своєю загальною оцінкою стану і господарства нашої організації попереджував наші звіти та доповнював їх.

Але, при цьому жалю і смутку по втраті довголітнього співробітника і приятеля, я також не маю жадного сумніву, що наша організація, як і кожна жива і здорова спільнота, заступить цю втрату новою силою, новим розумом і новою енерґією. В цьому наша велика, спільна відповідальність.

Мені приходиться здати звіт з фінансової ділянки та господарки нашої організації. Цей звіт виготовлений та поділений на дві частині. Перша частина, це звіт англійською мовою, що охоплює тільки загальні річні замкнення, які проголошуємо в офіційнім органі „Свободі", згідно з вимогами асекураційних департаментів стейтів ЗДА і провінцій Канади, а друга частина, українською мовою, поділена на різні фонди в приходах і розходах, на оборот готівки та інвестицій в морґеджах, бондах, позичках членам на членські грамоти і т. д. В кожнім фонді подаю в подробицях приходи і розходи, що знову дають нам повний образ нашої господарки і числами — фактами доказуємо наші придбання і наші недомагання. Цей минулий рік позначався в нашій організації інвестиціями в бондах з вищими відсотками, які пересічно дають нам 4.89%. Ці інвестиції в минулих роках ми купували на значно нижчі відсотки.

В 1960 році стейтова контроля стейту Ню Джерзі перевела основну контролю майна і господарки УНСоюзу за час трьох років (1957, 1958 і 1959): Ця праця стейтових контролерів видана книжкою на 34 сторін звіту. Стейтова контроля з повним признанням ствердила солідну та дбайливу господарку УНСоюзу. Цей звіт вислано всім головним урядовцям, тому зайво переповідати ці звідомлення, а мої вступні завваги дозвольте мені закінчити трьома короткими, але важливими словами: Нехай говорять числа!

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.—1960

ASSETS		
*Bonds		18,483,440.90
*Stocks		10,000.00
Mortgage loans on real estate		4,276,549.60
Properties occupied by the Society		50,700.00
Certificate loans and liens		358,963.54
Cash and bank deposits		538,816.74
Cash and investment assets		23,718,470.78
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		16,920.99
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		7,996,94
Interest and other investment income due and accrued		194,653.36
Total		23,938,042.07

*Bonds—amortized or investment value.
*Stocks—Savings and Loan Association Book Value

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS		
Aggregate reserve for life certificates and contracts		17,256,301.00
Certificate and contract claims: Life		55,665.17
Approportioned for payment Dec.31,1961		$157,500.00
Premiums and annuity considerations received in advance		320,824.42
Commissions to fieldworkers due or accrued		12,211.00
General expenses due or accrued		3,920.11
Taxes, licenses and fees due or accrued		629.36
Unearned investment income		'13,52
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee		2,409.25
Printing plant expenses due & unpaid		9,188.97
Mandatory Security Valuation Reserve		125,086.83
Unexpired Subscr. to Official Publication		8,793.14
Amounts Held in Trust for Beneficiaries under age (Orphans Fund)		100,460.37
Total Liabilities		18,053,103.14
Reserve for Contingencies	$ 450,000.00	
Unassigned Funds	5,434,938.98	5,884,938.93
Total		23,938,042.07

GENERAL EXPENSES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Rent	7,500.00		7,500.00	4,515.23
Salaries and wages	85,180.00	23,011.20	658.66	
Insured benefit plans for employees	1,660.62		142.82	550.88
Legal fees and expenses	25.00		25.00	4,557.00
Medical examination fees	4,557.00			398.34
Traveling expenses	5,375,75	2,703.12		
Advertising	588.15			
Postage, express, telegraph and telephone	4,257.98	1,121.85	16,937.31	2,188.18
Printing and stationery	20,192.65			8,431.00
Cost or depreciation of furniture and equipment	882.50		7,521.33	550.88
Rental of equipment	7,521.33		117,865.83	142.85
Lodge supplies less $ none from sales	658.66		784.20	196.0[illegible]
Books and periodicals			682.50	8,858.[illegible]
Bureau and association dues			24,462.07	4,269.[illegible]
Insurance, except on real estate	398.34		1,660.62	1,640.8[illegible]
Collection and bank service charges	554.48	3,960.75	7,020.64	9,674.63
Sundry general expenses	2,188.18			
Actuarial, auditing and statistical service fees	3,900.00			3,900.00
Donations to institutions				8,431.00
Field expense allowance	12,828.50			12,828.50
Official publication				105,950.00
Expense of Supreme Lodge Meetings	4,954.42		105,950.00	7,622.19
Expense of Canadian Office	4,407.82		2,667.77	4,407.82
Athletics				396.30
Bonds of officers and employees	1,110.47		396.30	1,110.47
Real estate expenses	4,368.58	168,906.30	18,933.22	187,205.10
General Expenses Paid	173,110.43	199,703.22	156,711.34	529,524.99
General expenses unpaid December 31, current year	1,354.37	2,181.33	384.41	3,920.11
General expenses unpaid December 31, previous year	— 1,236.00			— 1,236.00
General expenses incurred during year	173,228.80	201,884.55	157,095.75	532,209.10

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes	7,993.26	6,434.04		14,427.30
State insurance department licenses and fees	7,406.20			7,406.20
Provincial Insurance Department Fees	1,756.28			1,756.28
Other state taxes, incl. $1,356.97 Social Security	1,085.58	203.55	67.84	1,356.97
Federal taxes, incl. $3,450..42 Social Security	2,783.52	494.38	172.52	3,450.42
Taxes, Licenses and Fees Paid	21,024.84	7,131.97	240.36	28,397.17
Taxes, licenses and fees unpaid Dec. 31, current year	566.42	31,47	31.47	629.36
Taxes, licences and fees unpaid previous year	— 249.86	— 189.35	— 185.45	— 624.66
Taxes, licenses and fees incurred during year	21,341.40	6,974.09	86.38	28,401.87

(Продовження на наступній сторінці)

Звіт головного касира УНСоюзу Романа Слободяна

(Продовження)

ASSETS

	Ledger Assets	Non-Ledger Assets	Assets Not Admitted	Net Admitted Assets
Bonds	18,483,440.90			18,483,440.90
Stocks	10,000.00			10,000.00
Mortgage loans on real estate: First liens	4,276,549.60			4,276,549.60
Real estate				
Properties occupied by the society	50,700.00			50,700.00
Investment real estate	301,149.58		301,149.58	
Certificate loans and liens	358,963.54			358,963.56
Deposits in banks and trust companies	538,816.74			538,816.74
Amount recoverable from reinsurers				
Other assets: Bills receivable		18,002.66	18,002.66	
Printing plant and equipment	10,543.79		10,543.79	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		16,920.99		16,920.99
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected on in force Dec. 31st of current year: New business (excluding $639.23 loading) $296.42 Renewal (excluding $2,313.52 loading) $7,700.52 — Total		7,996.94		7,996.94
Interest due and accrued		194,653.36		194,653.36
Totals	24,030,164.15	237,573.95	329,696.03	23,938,042.07

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates and annuity considerations	2,194,866.11
Interest, dividends and real estate income	1,030,724.96
Amounts left with Society at interest (Orphans' Fund)	1,550.00
Mortgage inspection fees refunded	2,291.25
National Fund	99.29
Donations Received	5,720.56
From sale or maturity of ledger assets	342.27
Total Increases in Ledger Assets	3,235,594.44

Decreases in Ledger Assets

Certificate and contract claims: Life	830,453.98	
Surrender values	169,993.36	
Refunds to members	153,874.35	
Total Paid Members and Beneficiaries		1,154,321.69
Amounts Disbursed from Orphans' Fund		4,012.84
Commissions to field workers:		173,635.45
Life insurance and annuities		529,524.99
General expenses and fraternal payments:		28,397.17
Taxes, licenses and fees		38,365.00
Voluntary payments to Indigent members		498.64
Loss on operation of printing plant		16,949.98
By adjustment in book value of ledger assets		
Total Decreases in Ledger Assets		1,945,705.76

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets Dec. 31st of previous year	$22,740,275.47
Increase in ledger assets during the year	+ 1,289,888.68
Total—Ledger Assets Dec. 31st of Current Year	24,030,164.15

REFUNDS TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	1,965.85
Total	1,965.85
Paid in cash	151,908.50
Total	153,874.35
Provision for refunds payable in following calendar year	157,500.00
Total	157,500.00
Line 13 of previous year	155,000.00
Total Refunds to Members	156,374.35

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

Valuation Exhibit as of December 31, 1960

TOTAL ADMITTED ASSETS	$23,938,042.07
Reserve for Life Certificates	17,256,301.00
Claims and accrued liabilities	796,802.14
TOTAL LIABILITES	18,053,103.14
Margin of safety to Certificate-holders	5,884,938.93
TOTAL	$23,938,042.07

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1960 was 132.6%

The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1960 for the Mortuary Fund was 64.7%

The rate of interest earned on all funds during the year 1960 was 3.52%

By: DAVID SILVERMAN
(Signed): WOLF, CORCORAN and LINDER (Actuaries)
DMYTRO HALYCHYN, Supreme President
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer

КАСОВИЙ ЗВІТ

ПРИХІД:

З місячних вкладок від членів	$2,199,684.41	$2,199,684.41
Відсотки від бондів	603,307.10	
Відсотки від стаків	450.00	
Відсотки від морґеджів	213,629.92	
Відсотки від членських позичок	13,968.18	
Відсотки від банків	303.58	
Відсотки від інвестицій на реальностях в Керґонксоні, Н. Й.	3,000.00	
Надвишка на сплачених бондах	6.03	
Чинш та інші звороти на реальності в Джерзі Сіті, Н. Дж.	15,015.12	
Надвишка при виміні канадійської валюти	336.24	
Разом від інвестицій		850.016.17
Сирітські части	1,550.00	1,550.00
Приходи друкарні і книгарні (Приходи і розходи друкарні подані окремим звітом)	241,687.95	241,687.95
Приходи на реальностях в Керґонксоні, Н. Й. (Подаємо окремим звітом)	189,500.85	189,500.85
Зворот стипендії до народного фонду	50.00	
Зворот позички до народного фонду	49.29	
Уневажнена виплата з народного фонду	50.00	
Разом звороти до народного фонду		149.29
Пожертви на фонд наглої потреби	5,720.56	5,720.56
Вплачення на додаткове обезпечення	2,931.00	
З переносу 5% з вкладок, вплачених до посмертних фондів в 1959 році	80,890.06	
З переносу резерви за суспендованих членів в 1959 році	27,543.50	
З переносу резерви за дітей, що платять на інші фонди	8,157.00	
З переносу резерви за переписаних членів з молод. департаменту	1,263.00	
Уневажнені грошові звороти	1,322.64	
Разом переноси з посмертних фондів		122,107.20
Вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях	3,175.00	
З переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям	31,165.95	
З переносу виплаченої нагороди за членів молод. департаменту	9,935.50	
З переносу виплаченої нагороди предсідникам і касирам	1,448.00	
З переносу федерального податку за помічні сили	18,537.44	
З переносу стейтового податку за помічні сили	603.66	
З переносу звороту за платничі книжечки і відзнаки	197.60	
Зворот за орган, оголошення і т. п.	1,300.00	
Зворот за опікунчу обслугу над бондами	1,187.35	
Зворот за машини (IBM) для зладження виказів	3,183.11	
Звороти за друки	8,179.55	
Зворот за орган і друк протоколів канадійських членів	4,325.28	
Зворот за телефон	498.25	
Зворот за актюарія	488.10	
Зворот за вплати до доброчинних організацій	165.26	
Зворот за чищення машин і т. п.	660.94	
Зворот за машини і шафи на документи членів мол. департаменту	222.30	
Зворот кочтів подорожі і репрезентацій	4,238.53	
Зворот коштів 65 Ювілею УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й.	220.63	
Зворот коштів подорожі за спеціяльних організаторів	2,403.98	
Уневажнена нагорода за нових членів	17.00	
Разом переноси і звороти з адміністраційних фондів		92,153.43

ІНВЕСТИЦІЇ:

Сплати морґеджів	362,952.91	
Сплати бондів	63,826.29	
Сплати членських позичок	63,796.49	
З переносу коштів будови басейну і перебудови будинків в Керґонксоні, Н. Й.	61,066.78	
З переносу на підвищення вартости інвестицій в бондах (increase by adjustment)	3,000.29	
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment)	8,850.44	
З переносу на обниження вартости інвестицій на реальностях (decrease by adjustment)	16,949.98	
Разом з інвестицій		577,443.18
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року		4,280,013.04

Найбільшою позицією в приходах є місячні вкладки від членів, а саме $2,199,684.41. На цю суму склалися такі позиції у різних фондах: посмертні фонди $1,667,191.63, адміністраційні фонди $451,547.68, конвенційний фонд $26,950.00 запомоговий фонд $43,121.44, і народний фонд $10,780.36.

В порівнянні з попереднім (1959) роком, до посмертних фондів вплачено в 1960 році більше $47,287.85, а до адміністраційних фондів вплачено в 1960 році $17,859.64 більше. Разом одержано суму $65,147.49 більше в тих двох фондах. В трьох інших фондах зібрано від членів менше місячними вкладками, а саме: до конвенційного фонду зібрано $928.25 менше, до запомогового фонду в 1960 році зібрано $1,486.28 менше і до народного фонду зібрано $371.58 менше. В 1960 році до посмертних і адміністраційних фондів зібрано $65,147.-49 більше, а до трьох фондів, а саме конвенційного, запомогового і народного зібрано $2,786.85 менше. Отже дійсна надвишка, зібрана місячними вкладками, виносить $62,360.64. В 1959 році в порівнянні з 1958 роком зібрано $91,031.39 більше, що знова в порівнянні між роками 1958 а 1960 ця надвишка є на $28,670.75 менша.

Подаючи цей звіт, при вплатах вкладок від членів хочу звернути увагу, що число членів, які платять на інші фонди, постійно зменшується, тоді, як потреби, наприклад запомоги з фонду запомогового і виплати з фонду народного збільшуються. Треба звернути увагу, що багато членів відходить з виплаченими грамотами в готівці (Endowment). В минулому 1960 році відійшло з виплаченими грамотами 626 членів і в порівнянні з 1959 роком це число збільшилося на 154 члени. Багато з тих членів відходить у віці, що могли б себе ще обезпечити в УНСоюзі і бути повноправними членами. Дальше, в 1960 році відійшло 777 членів із забезпеченням „платним по смерти з вкладками впродовж 20 років". Разом в обох родах обезпечення відійшло 1,403 членів. З грошовим зворотом в готівці відійшло в 1960 році 894 членів. Також поважна втрата, бо 217 членів втрачено таких, що платять за орган „Свободу". Всі ті втрати заставляють нас робити більше старань для здобуття нових членів.

Друга позиція в фінансовому звіті — це відсотки від бондів, сума яких у звітовому часі виносила $603,307.10. В порівнянні з 1959 роком, відсотки від бондів збільшились на суму $35,742.35. Дальше одержано відсотки від стаків $450.00 і відсотки від морґеджових інвестицій $213,629.92. В порівнянні з 1959 роком вони збільшилися на суму $49,116.32. В 1960 році одержано відсотки від членських позичок на суму $13,968.18; відсотки з банків $303.58, відсотки від інвестицій на реальностях в Керґонкон, Н.Й. $3,000.00, надвишка на сплачених бондах $6.03, чинш від власного дому в Джерзі Сити, Н. Дж. $15,015.12. В цій сумі є включена сума $15.12 зворот асекураційної премії; і надвишка при виміні канадійської валюти $336.24. Разом від інвестицій було приходу $850,016.17. В порівнянні з 1959 роком в 1960 році було приходу від інвестицій більше на суму $76,329.42.

Третя частина приходів складається з таких позицій: сирітські частини, перенесені при виплатах посмертних запомог до сирітського фонду, які виносили $1,550.00

Дальше, приходи друкарні і книгарні $241,687.95 і приходи на реальностях в Керґонксон, Н.Й. $189,500.85. Приходи друкарні і книгарні і приходи на реальностях в Керґонксон Н.Й. є подані в окремому звіті.

Дальше подані звороти стипендії і зворот позичок до народного фонду $149.29.

В 1960 році створено окремий фонд, а це Фонд наглої потреби. До цього фонду члени вплатили своїми дивідендовими чеками і окремими пожертвами $5,720.56. Опісля слідують різні звороти, а саме: вплачення на додаткове обезпечення $2,931.00, з переносу 5% з вкладок вплачених до посмертних фондів в 1959 році на суму $80,890.06: з переносу резерви за суспендованих членів в 1959 році суму $27,543.50 і з переносу резерви за діти, що платять на інші фонди $8,157.00. Цей перенос відноситься до тих членів молодечого департаменту, що платять також на інші фонди, це є фонд запомоговий, фонд народний і фонд конвенційний. Дальше з переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту до департаменту дорослих членів $1,263.00 і уневажнені грошеві звороти $1,322.64. Разом переноси з посмертних фондів виносять $122,107.20.

Далі йдуть вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях $3,175.00. і переноси з адміністраційного фонду молодечого департаменту до департаменту дорослих членів, а то: з переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям за членів молодечого департаменту $31,165.95, з переносу виплаченої нагороди за членів молодечого департаменту до департаменту дорослих членів $9,935.50, з переносу виплаченої нагороди предсідникам і касирам за нових членів $1,148.-00 з переносу федерального падатку за помічні сили і постійно працюючих членів екзекутивного комітету $18,537.44, з переносу стейтового податку за помічні сили, з переносу за платничі книжечки і відзнаки, за опікунчу обслугу над бондами, звороти за друки, звороти коштів подорожі постійних організаторів і т.п. Разом всі інші приходи і звороти та переноси між фондами виносять $92,153.43.

Наступна позиція відноситься до інвестицій, а саме: сплати морґеджів, сплати бондів, сплати членських позичок, з переносу коштів будови басейну і перебудови будинків в Керґонксон, Н.Й., з переносу на підвищення вартости інвестицій в бондах, з переносу на обниження вартости інвестицій в бондах, і з переносу на обниження вартости інвестицій на реальностях. Усі інвестиції виносять суму $577,443.18. Загальний прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року виносить суму $4,280,013.04. В порівнянні з 1959 роком, то в 1960 році сума приходів і, переносів була більшою на $237,925.94.

РОЗХІД:

Виплати з фондів посмертних	1,305,537.35	
Виплати з фондів адміністраційних	850,002.81	
Виплати з фонду конвенційного	87.46	
Виплати з фонду запомогового	43,561.78	
Виплати з фонду народного	12,196.42	
Виплати з фонду резервового	7.26	
Виплати з фонду сирітського	4,106.15	
Виплати з фонду спеціяльного на забезпеку інвестицій	85,901.35	
Виплати з фонду Захисту Сиротинця на реальностях в Керґонксоні, Н. Й.	175,340.34	
Виплати з фонду наглої потреби (відсотки на закуплених бондах)	8.33	
Разом виплати з фондів		2,476,748.25

ІНВЕСТИЦІЇ:

Інвестовано з морґеджах	894,867.60	
Інвестовано в бондах	573,282.26	
Позички членам	72,698.51	
Перенос на покриття коштів будови басейну, і на перебудову будинків на реальностях в Керґонксоні, Н. Й.	63,066.78	
Разом інвестовано		1,603,915.15
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року		4,080,663.40

ВИПЛАТИ З ПОСМЕРТНИХ ФОНДІВ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1960 РІК

Виплати посмертних запомог	$ 509,545.53
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці „Ендавмент"	318,549.38
Грошові звороти	169,993.36
Виплата дивіденди	152,611.35
Перенос 5% з вкладок, вплачених до посмертних фондів	80,890.06
Перенос резерви за суспендованих членів	27,543.50
Виплати на реальности в Джерзі Ситі, Н. Дж.	12,361.84
Перенос на обниження вартости інвестицій в бондах	8,636.96
Перенос резерви за членів молодечого департаменту, що платять на інші фонди	8,157.00
Премія на додаткове обезпечення	6,081.30
Виплати подвійного забезпечення	4,600.00
Відсотки на закуплених бондах	2,191.36
Перенос резерви за дітей, що змінили кляси забезпечення	1,263.00
Перенос на обниження вартости інвестицій на реальності в Джерзі Ситі, Н. Дж.	1,100.00
Заплата вкладок за дітей ,яких родичі померли	690.07
Разом виплачено з посмертних фондів в 1960 році	$ 1,304,214.71

Виплата посмертних запомог	$ 509,545.53
Відійшли з виплаченим забезпеченням в готівці (ендавмент)	318,549.38
Грошові звороти	169,993.36
Виплата дивіденди	152,611.35
Премія на додаткове забезпечення	6,081.30
Виплати подвійного забезпечення	4,600.00
Заплата вкладок за дітей, яких родичі померли	690.07
Виплачено членам	$ 1,162,070.99
Перенос 5% з вкладок, вплачених до посмертних фондів	80,890.06
Перенос резерви за суспендованих членів	27,543.50
Виплати на реальності в Джерзі Ситі, Н. Дж.	12,361.84
Перенос на обниження вартости інвестицій в бондах	8,636.96
Перенос резерви за дітей, що платять на інші фонди	8,157.00
Відсотки на закуплених бондах	2,191.36
Перенос резерви за дітей, що платять на інші фонди	1,263.00
Перенос на обниження вартости інвестицій на реальності в Джерзі Ситі, Н. Дж.	1,100.00
Разом виплати і переноси	$ 142,143.72

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Виплачено членам	$ 1,162,070.99
Інші виплати і переноси	142,143.72
Разом	$ 1,304,214.71

(Різниця у виплатах посмертних фондів є на суму $1,322.64, бо ця сума була звернена при уневажненні виплат грошових зворотів).

ВИПЛАТИ З АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ФОНДУ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОД. ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1960 РІК

Виплати друкарні і книгарні	$ 242,186.59
Нагорода відділовим секретарям	131,681.45
„Свобода" за орган і „Юкрейнієн Вікли"	105,950.00
Платня помічних сил	86,865.83
Платня головного уряду	31,000.00
Нагороди за нових членів	28,740.00
Канцелярійні друки і прибори	20,192.65
Кошти подорожі і репрезентації	15,688.51
Кошти подорожі організаторів	12,828.50
Нагороди постійним організаторам	9,711.00
Кошти річного засідання	7,622.19
Винайм машин (IBM) для зладження місячних виказів і статистики	7,521.33
Чинш за офіси у власному домі	7,500.00
Кошти стейтової контролі	6,999.20
Видатки на пошту, експрес і т. п.	5,341.48
Канадійська канцелярія	4,407.82
Лікарі за нових членів	4,317.00
За опікунчу обслугу над бондами	3,960.75
Актюар за оцінку грамот і зладження нових табель	3,900.00
Нагороди відділовим предсідникам і касирам за нових членів	3,503.00
Федеральний податок за помічні сили і урядовців	3,218.55
Канцелярійні прибори	2,188.18
Асекураційні департаменти стейтів і провінцій за дозволи (лайсенси)	2,163.28
Телефон	1,679.16
Забезпечення помічних сил (Групове обезпечення)	1,660.62
Стейтовий податок за помічні сили	1,356.97
Кошти головної контролі УНСоюзу	1,248.80
Бонди головного уряду і пом. сил (Fidelity Bond)	1,110.47
Машини і шафи до офісу УНСоюзу	882.50
Оголошення	784.20
Відзнаки для членів	658.66
Оплата за канадійські чеки і депозити	554.48
Брошура про УНСоюз	554.00
Вкладки до доброчинних організацій	550.88
Спортова акція	396.30
Головний лікар	240.00
Федеральне забезпечення помічних сил	231.87
Обезпечення від грабунку	206.55
Стейтове забезпечення помічних сил	191.79
Відсотки на закуплених бондах	171.78
Платничі книжечки	142.82
Кошти правні	25.00
Обниження вартости інвестицій в бондах	6.47
Разом виплачено за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	$ 760,140.63

ВИПЛАТИ З НАРОДНОГО ФОНДУ

Допомога добродійним і культурним організаціям та допомога студентству:

Український Конґресовий Комітет Америки	$ 1,500.00
Освітні Курси Українознавства на „Союзівці"	1,000.00
Колеґія св. Василія в Стемфорді, Конн.	1,000.00
Пам'ятник Тараса Шевченка у Вашинґтоні	1,000.00
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК)	500.00
Український Вільний Університет у Мюнхені	300.00
Українська Православна Колеґія св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.	250.00
Американський Червоний Хрест	250.00
Пам'ятник Т. Шевченка у Вінніпеґу, в Канаді	250.00
Осередок Української Культури в Канаді	200.00
Комітет Українців Канади (КУК)	200.00
Підготовча праця для пам'ятника Мазепи, твір С. Литвиненка	181.00
Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Ню Йорку	100.00
Українська Вільна Академія Наук в ЗДА	100.00
Наукове Т-то ім. Т. Шевченка в Канаді	100.00
Українська Вільна Академія Наук в Канаді	100.00
Студентський Стипендійний Фонд в Ню Йорку	100.00
Стипендія на студії українознавства в Манітобському Університеті	100.00
Український Світовий Комітет для справ спорту	100.00
Український Спортовий Клюб в Ню Йорку (на закуп площі)	100.00
Українське Спортове Товариство „Тризуб" у Филаделфії, Па. (на дім)	100.00
Пластова оселя	100.00
Оселя СУМА	100.00
Оселя МУН	100.00
Громадський Комітет	100.00
Фонд Українсько-Американських Ветеранів в ЗДА	100.00
Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка	100.00
Фонд Української Культури при ЗУАДК	50.00
Школа ім. Лисенка в Торонто	50.00
Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі	50.00
„Лемківські Вісті"	50.00
Разом допомога добродійним і культурним організаціям і студентству	$ 8,331.00
На видання Української Енциклопедії англійською мовою	2,283.42
На видання поезій Тараса Шевченка українською і англійською мовами	1,532.00
Разом на видавництва	$ 3,815.42

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Допомога добродійним і культурним організаціям і студентству	8,331.00
На видавництва	3,815.42
Разом виплачено з народного фонду за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	$ 12,146.42

ВИПЛАТИ З КОНВЕНЦІЙНОГО ФОНДУ

Відсотки на закуплених бондах	$ 68.71
Перенос на обниження вартости інвестицій в бондах	18.75
Разом	$ 87.46

ЗІСТАВЛЕННЯ ФОНДУ ЗАХИСТУ СИРОТИНЦЯ

Фонд Захисту Сиротинця з кінцем 31-го грудня 1959 року остався	$ 24,115.92
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960	189,500.85
Разом	$ 213,616.77
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960	175,340.34
З кінцем 31-го грудня 1960 року остається у фонді Захисту Сиротинця (Приходи і розходи є подані окремим звітом „Союзівки")	$ 38,276.43

ЗІСТАВЛЕННЯ СПЕЦІЯЛЬНОГО ФОНДУ НА ЗАБЕЗПЕКУ ІНВЕСТИЦІЙ

З кінцем 31-го грудня 1959 року було в цім фонді		$ 198,402.97
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року прихід від інвестицій		4,461.70
В 1960 році перенесено 5% за колектування вкладок до посмертного фонду		70,675.93
В 1960 році підвищено вартість інвестицій на реальностях		61,066.78
		$ 334,607.38
В 1960 році виплачено з цього фонду:		
Направи на реальностях і нові будови	$75,000.00	
Перенос на обниження вартости інвестицій в бондах	51.37	
Перенос на обниження вартости інвестицій в реальностях	10,849.98	
	$85,901.35	85,901.35
З кінцем 31-го грудня 1960 року остається у фонді забезпеки інвестицій		$ 248,706.03

БАЛЯНС ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ УНСОЮЗУ

СТАН ЧИННИЙ:

		%
Готівка	$ 538,816.74	2.24
Морґеджі	4,276,549.60	17.80
Бонди	18,493,440.90	76.96
Позички членам	358,963.54	1.49
Реальности	351,849.58	1.46
Друкарня	10,543.79	.05
Разом	$ 24,030,164.15	100.00

СТАН ДОВЖНИЙ:

Посмертний фонд нових родів	$ 23,025,913.16	95.82
Адміністраційний фонд	146,019.07	.61
Конвенційний фонд	58,353.20	.24
Запомоговий фонд	305,061.13	1.27
Народний фонд	3,571.19	.02
Посмертний фонд стар. роду обез.	47,586.29	.20
Резервовий фонд	22,546.04	.09
Сирітський фонд	128,419.38	.53
Спец. фонд на обезпеку інвестицій	248,706.03	1.04
Фонд Захисту - Сиротинця	38,276.43	.16
Фонд негайної допомоги	5,712.23	.02
Разом	$ 24,030,164.15	100.00

ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УНСОЮЗУ ЗА 1960 РІК

Майно дорослих членів і молодечого департаменту з кінцем 1960 р.	$ 24,030,164.15
Майно дорослих членів і молодечого департаменту з кінцем 1959 р.	22,740,275.47
В 1960 році збільшено майно УНСоюзу	1,289,888.68

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

В 1960 році збільшено готівку	199,349.64
В 1960 році збільшено інвестиції в морґеджах	531,914.69
В 1960 році збільшено інвестиції в бондах	503,605.53
В 1960 році збільшено інвестиції в чл. позичках	8,902.02
В 1960 році збільшено інвестиції в реальностях	46,116.80
Разом збільшено в готівці, в морґеджах, бондах, в членських позичках і на реальностях	$ 1,289,888.68

30

(Продовження на наступній сторінці)

Звіт Головного касира УНСоюзу Романа Слободяна

(Продовження)

ЗІСТАВЛЕННЯ ФОНДІВ

В 1960 році збільшено посмертні фонди дорослих членів і молодечого департаменту		1,201,610.06
В 1960 році збільшено конвенційний фонд		28,466.81
В 1960 році збільшено запомоговий фонд		8,967.18
В 1960 році збільшено резервовий фонд		640.11
В 1960 році збільшено сирітський фонд		1,540.74
В 1960 році збільшено спеціяльний фонд на обезпеку інвестицій		50,303.06
В 1960 році збільшено фонд Захисту - Сиротинця		14,160.51
В 1960 році створено новий фонд, а саме, фонд наглої потреби		5,712.23
Разом збільшено вісім фондів на суму	$	1,311,400.70
В 1960 році зменшено адміністраційний фонд		16,412.31
В 1963 році зменшено народний фонд		1,254.73
В 1960 році зменшено посмертний фонд старого роду обезпечення		3,844.98
Разом зменшено три фонди на суму	$	21,512.02
В 1960 році збільшено вісім фондів на суму	$	1,311,400.70
В 1960 році зменшено три фонди на суму		21,512.02
Приріст у фондах і збільшено майно УНСоюзу на суму	$	1,289,888.68
Посмертний фонд нових родів дорослих членів і молодечого департаменту	$	23,025,913.16
Посмертний фонд старого роду обезпечення		47,586.29
Резервовий фонд		22,546.04
Разом всі фонди на забезпеку членських грамот	$	23,096,045.49
Адміністраційний фонд дорослих членів і молодечого департаменту	$	146,019.07
Конвенційний фонд		58,353.20
Запомоговий фонд		305,061.13
Народний фонд		3,571.19
Сирітський фонд		128,419.38
Спеціяльний фонд на обезпеку інвестицій		248,706.03
Фонд Захисту - Сиротинця		38,276.43
Фонд наглої потреби		5,712.23
Разом всі інші фонди	$	934,118.66
Посмертні фонди на обезпеку членських грамот		23,096,045.49
Разом	$	24,030,164.15

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1960 РІК

З кінцем 31-го грудня 1959 р. оставало невиплачених посмертних запомог	32	$ 17,081.37
Від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року померло	684	520,077.45
Разом	716	537,158.82
В 1960 році виплачено	671	510,235.60
Остає	45	26,923.22
Полагоджено компромісово		1,750.00
Уневажнено	2	1,500.00
З кінцем 31-го грудня 1960 року остає невиплачених посмертних запомог	43	23,673.22
Члени, по яких виплачено подвійне забезпечення	3	4,600.00

ВІДДІЛИ З ВИПЛАЧЕНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В ГОТІВЦІ (ЕНДАВМЕНТ):

З кінцем 31-го грудня 1959 р. остало невиплачених ендавмент	78	22,816.01
В 1960 році доспіли нові ендавмент	626	324,081.59
Разом	704	346,897.60
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року виплачено ендавмент	614	318,549.38
З кінцем 31-го грудня 1960 року остається невиплачених ендавмент	90	28,348.22

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО

В 1960 році виплачено 1,182 запомог на суму	$	38,365.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ В 1960 РОЦІ

ГОТІВКА:

З кінцем 1959 року було готівки в банках	$	339,467.10
В 1960 році депоновано в банках		4,073,167.98
Відсотки з банків		303.58
Разом	$	4,412,938.66
Виплачено готівкою		3,874,121.92
Готівки з кінцем 31-го грудня 1960 р. остається	$	538,816.74

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем 31-го грудня 1960 р. остається	$	538,816.74
Готівка з кінцем 31-го грудня 1959 року була		339,468.10
Збільшено готівку в банках в 1960 р.	$	199,349.64

МОРҐЕДЖІ:

З початком січня 1960 р. було інвестовано в морґеджах	$	3,744,634.91
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року інвестовано в морґеджах		894,867.60
Разом	$	4,639,502.51
За час від 1-го січня до 31-го грудня сплачено морґеджів		362,952.91
З кінцем 31-го грудня 1960 року остається на 324 морґеджах	$	4,276,549.60

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на морґеджах	$	4,276,549.60
З кінцем 31-го грудня 1959 р. було інвестовано на морґеджах		3,744,634.91
В 1960 році збільшено морґеджові інвестиції	$	531,914.69

БОНДИ:

З початком січня 1960 р. було інвестовано в бондах	$	17,989,835.37
За час від 1-го січня до 31-го грудня інвестовано в бондах		534,819.97
Підвищено вартість інвестицій в бондах (increase by adjustment)		3,000.29
Разом	$	18,527,655.63
В 1960 році сплачено бондів на суму		25,364.29
Перенесено на обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment)		8,850.44
З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на бондах і стаках	$	18,493,440.90

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З кінцем 31-го грудня 1960 р. остается на бондах і стаках	$	18,493,440.90
З кінцем 31-го грудня 1959 р. було інвестовано на бондах і стаках		17,989,835.37
В 1960 році збільшено інвестиції в бондах на суму	$	503,605.53

ЯКІСТЬ БОНДІВ:

Бонди Злучених Держав	1,085,000.00	
Бонди канадійські	422,731.63	
Разом державні бонди		1,507,731.63
Бонди стейтів ЗДА	404,751.70	
Бонди провінцій Канади	1,325,596.22	
Разом стейтові і провінційні бонди		1,730,347.92
Бонди муніціпальні ЗДА	692,306.78	
Бонди муніціпальні Канади	248,695.65	
Разом муніціпальні бонди		941,002.43
Різні бонди ЗДА (Special Revenue, Turnpike)	551,947.51	
Разом		551,947.51
Бонди залізничих компаній ЗДА	1,174,303.94	
Разом		1,174,303.94
Бонди публічної вжиточности ЗДА	12,404,888.46	
Разом		12,404,888.46
Бонди індустріяльні ЗДА	75,461.25	
Бонди індустріяльні Канади	97,757.76	
Разом		173,219.01
Банкові стаки ЗДА	10,000.00	
Разом		10,000.00
З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на бондах і стаках		$ 18,493,440.90

ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ:

З кінцем 31-го грудня 1959 р. було позичок на членських грамотах	$	350,061.52
В 1960 році видано нових позичок		57,622.30
В 1960 році додано відсотки від позичок		13,968.18
Прийнято наново суспендовані позички		1,008.03
Разом	$	422,660.03
В 1960 році сплачено позичок на суму		55,239.06
В 1960 році перенесено позички до грошових зворотів		8,457.43
З кінцем 31-го грудня 1963 р. остається на 1,802 позичках	$	358,963.54

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на членських позичках	$	358,963.54
З кінцем 31-го грудня 1960 р. було на членських позичках		350,061.52
Надвишка інвестицій на чл. позичках	$	8,902.02

РЕАЛЬНОСТІ:

З кінцем 31-го грудня 1959 р. було інвестовано в реальностях	$	305,732.78
В 1960 році інвестовано на реальностях в Кергонксоні, Н. Й.		61,066.78
В 1960 році задатковано реальність при 79 Гренд вул. в Джерзі Сиrі, Н. Дж.		2,000.00
Разом	$	368,399.56
Обнижено вартість інвест. в Кергонксоні, Н. Й.		15,849.98
Обнижено вартість інвестицій на реальности в Джерзі Сиrі, Н. Дж.		1,100.00
З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на реальностях	$	351,849.58

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З кінцем 31-го грудня 1960 р. остається на реальностях	$	351,849.58
З кінцем 31-го грудня 1959 р. було інвестовано на реальностях		305,732.78
Надвишка інвестицій на реальностях	$	46,116.80
Реальності в Кергонксоні, Н. Й.		301,149.58
Реальності в Джерзі Сиrі, Н. Дж.		50,700.00
Разом	$	351,849.58

ДРУКАРНЯ:

Вартість машин у друкарні УНСоюзу остається без змін	$	10,543.79

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем 31-го грудня 1959 року осталася	339,467.10
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	4,280,013.04
Разом	4,619,480.14
Разхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	4,080,663.40
Готівка з кінцем 31-го грудня 1960 року остається	538,816.74

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1960 РІК

Майно дорослих членів з кінцем 31-го грудня 1960 року	$ 19,165,550.61
Майно Молодечого Департаменту УНСоюзу	4,864,613.54
Разом майно дорослих членів і молодечого департаменту УНСоюзу	$ 24,030,164.15

АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЄТКУ

Відсотки від бондів, платні в 1961 р.	$ 168,544.16	
Відсотки від морґеджів, платні в 1961 році	19,430.70	
Відсотки від член. позичок, платні в 1961 році	6,678.50	
Разом відсотки від інвестицій		$ 194,653.36
Залеглі місячні вкладки з Відділів, платні з кінцем 31-го грудня 1960 року	16,920.99	
Залеглі місячні вкладки від членів, платні до посмертних фондів в 1960 році	7,996.94	
Разом залеглі місячні вкладки, платні 31-го грудня 1960 року		$ 24,917.93
Разом невтягнені активи		219,571.29
Разом майно дорослих і молодечого департаменту і невтягнені активи		$ 24,249,735.44
Менше обниження активу, вартість машин у друкарні УНСоюзу		10,543.79
Менше книжкова вартість реальностей у Кергонксоні, Н. Й.		301,149.58
Разом майно по відтягненні непризнаних активів		23,938,042.07
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот		17,256,301.06
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і т. п.		55,665.17
Дивіденда для членів на 1961 рік		157,500.00
Вкладки, вплачені згори на 1961 рік		320,824.42
Невиплачені нагороди за нових членів		12,211.00
Невиплачені нагороди лікарям і т. п.		3,920.11
Федеральні і стейтові податки за помічні сили		629.36
Відсотки на морґеджових інвестиціях, заплачені згори на 1961 рік		113.52
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях		2,409.25
Невиплачені рахунки друкарні і книгарні, папір і т. п.		9,188.97
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах		125,086.83
Передплата „Свободи", заплачена згори		8,793.14
Сирітський фонд (сирітські частини і платні відсотки)		100,460.37
Разом		18,053,103.14
Спеціяльна резерва на забезпеку інвестицій і смертности	$ 450,000.00	
Надвишка резерви й інші фонди	5,434,938.93	
Разом надвишка резерви й інших фондів		5,884,938.93
Разом		23,938,042.07

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1960 РОКУ

Признані активи	$ 23,938,042.07
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпеку грамот	17,256,301.00
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і т. п.	796,802.14
Разом	18,053,103.14
Надвишка резерви в усіх фондах	5,884,938.93
Разом	23,938,042.07
Оцінка грамот в обох департаментах разом	132.6 %
Смертність в обох департаментах	64.7 %
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	3.52 %

Табеля розходів поділена на три частини. Перша частина відноситься до виплат посмертних фондів, виплат запомог з фонду запомогового, виплат з фонду резервового і виплат з фонду сирітського. Разом із цих фондів виплачено $1,353,211.54. Дальше подані виплати адміністраційних фондів $850,002.81, виплати конвенційного фонду $87.46, виплати з фонду народного $12,196.42, виплати з фонду спеціяльного $85,901.34, виплати з фонду захисту сиротинця $175,340.-34 і виплати з фонду наглої потреби $8.33. Разом виплачено $1,123,536.71. Дальше є подані інвестиції в морґеджах, бондах, позички членам та інвестиції в реальностях на суму $1,603,915.15. Разом розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року був $4,080,663.40.

Найбільшою позицією в розходах в першій частині є виплати посмертних запомог на суму $509,545.53, які в порівнянні з попереднім (1959) роком є більші на $32,067.51. Виплати ендавмент були на суму $318,549.38. В порівнянні з попереднім роком ці виплати є більші на $67,105.03. Грошеві звороти у висоті $169,993.36 в порівнянні з попереднім роком є більші на $45,154.00. Дивіденд виплачено на суму — $152,-611.35, що в порівнянні з попереднім роком є більші на суму $17,079.04. Премія на додаткове забезпечення виносила $6,-081.30, а на виплати подвійного забезпечення $4,600.00 і заплата вкладок за дітей, котрих родичі померли, були $690.07. Разом виплачено членам $1,162,070.99. В порівнянні з попереднім роком ці виплати є більші на суму $161,795.16. Інші виплати з посмертних фондів і переноси між фондами творили суму $142,143.72. Разом виплачено з посмертних фондів $1,304,214.71. В порівнянні з 1959 роком ці виплати з посмертних фондів є більші на суму $183,655.14.

Виплати з фонду народного подаю окремим звітом. На допомогу добродійним і культурним організаціям і допомогу студенству виплачено $8,331.00. На видання Української Енциклопедії англійською мовою $2,283.42. На видання поезій Т. Шевченка українською і англійською мовами $1,532.00. Разом $12,146.42.

Окремою табелею подано всі виплати адміністраційних фондів, разом $760,140.63. В тій сумі є включені виплати друкарні і книгарні на суму $242,186.59 (подані окремим звітом). В порівнянні з попереднім (1959) роком, цього року виплачено $37,831.30 більше. Виплати адміністраційних фондів, по відтягненні виплат друкарні і книгарні, виносять в 1960 році суму $517,954.04, тоді, як місячними вкладками від членів зібрано до адміністраційних фондів $451,547.68, отож остає різниця на суму $66,406.36. Цей недобір покрито частиною з інвестицій і з переносів між фондами, однак за 1960 рік є недобір в адміністраційних фондах на суму $16,412.31. В попереднім (1959) році був недобір на суму $25,102.16. Разом за два роки адміністраційні фонди зменшено на суму $41,514.47. Це є поважна сума недобору в тих двох роках і тому Екзекутивний Комітет і Головна Рада повинні винести відповідні рішення відносно бюджету організації на 1961 рік, та відповідно упорядкувати виплати адміністраційних фондів. Через брак гроша в адміністраційних фондах Екзекутивний Комітет вагався, чи можна дати підвишку відділовим секретарям до висоти 5% від зібраних вкладок. Підвишку виплачено в першім кварталі 1961 року, а відділові секретарі обов'язково повинні посилити організаційну працю та збільшити членство організації, бо тільки в цей спосіб можна зрівноважити бюджет.

Майно УНСоюзу дорослих членів і молодечого департаменту інвестоване так: в готівці $538,816.74 (або у відсотках 2.24%), в морґеджах $4,276,549.60 (17.80%), в бондах $18,493,440.90 (76.96%), позики членам $358,963.54 (1.49%), в реальностях $351,849.58 (1.46%) і в друкарні $10,543.79 (0.05%) що дає разом $24,030,164.15.

Які ж задовження супроти цього майна?

Посмертні і резервові фонди, призначені на забезпеку виплат зобов'язань на членських грамотах виносять суму $23,096,045.49 (або у відсотках 96.11%). Всі інші фонди, як адміністраційний $146,019.07 (0.61%), конвенційний $58,353.20 (0.24%), запомоговий $305,061.13 (1.27%), народний $3,571.19 (0.02%), сирітський $128,419.38 (0.53%), фонд на забезпеку інвестицій $248,706.03 (1.04%), фонд Захисту Сиротинця $38,276.43 (0.16%) і фонд наглої потреби $5,712.-23 (0.02%), творячи суму $934,118.66, або у відсотках 3.89%.

Приріст майна за 1960 рік виносить $1,289,888.68, або у відсотках 5. 67%.

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ ДО 31-го ГРУДНЯ 1960 РОКУ

ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Відділ	Дата смерти	Ім'я і прізвище	Місцевість	Сума	Причина
157	9-25-28	Григорій ЛЕШКО	Веелінґ В. Ва.	$ 330.00	Брак адреси спадкоємців
65	5- 8-40	Роман ІЛЕЧКО	Елизабет, Н. Дж.	$ 200.00	Брак адреси спадкоємців
76	9-28-40	Анна ЛИСАК	Нюарк, Н. Дж.	$ 202.92	Правна перешкода
211	8- 1-49	Марія БАРҐЕЛЬ	Стаплетон, Н. Й.	$ 500.00	Брак смертних документів
298	11-30-52	Франко БОДАЙ	Ню Йорк, Н. Й.	$ 470.00	Правна перешкода
182	10-24-53	Іван ПАЛІЙ	Кліфтон, Н. Дж.	$ 178.30	Брак смертних документів
38	6-24-54	Дамян БАЛАШАК	Аубурн, Н. Й.	$ 430.75	Брак адреси спадкоємців.
231	7-31-54	Микола КОВАЛЬ	Нескуегонінґ, Па.	$ 791.55	Брак адреси спадкоємців
231	3-19-55	Василь КОСМИНА	Нескуегонінґ, Па.	$ 700.00	Брак адреси спадкоємців
8	9-17-55	Микола СЕРНЮК	Йонкерс, Н. Й.	$ 250.00	Правна перешкода
432	3- 1-56	Петро ХАРКО	Торонто, Онт.	$ 500.00	Брак смертних документів
217	3-29-56	Филип ЮРКІВ	Рочестер, Н. Й.	$ 250.00	Брак адреси спадкоємців
370	4-29-57	Микола КАСІЯН	Ню Гейвен, Конн.	$ 200.00	Брак смертних документів
375	10-17-57	Михайло СОХАНЧАК	Филаделфія, Па.	$ 200.00	Брак смертних документів
400	6-10-58	Михайло ВУС	Іселін, Па.	$ 400.00	Брак спадкоємців
432	7- 1-58	Стефан НОВИЦЬКИЙ	Торонто, Онт.	$ 500.00	Брак смертних документів
415	12-12-58	Володимир БОЙЧУК	Вінніпеґ, Ман.	$ 500.00	Брак смертних документів
57	1-21-59	Михайло МАРТИНЮК	Коговс, Н. Й.	$ 200.00	Брак смертних документів
439	11- -59	Стефан НИКІЛЬЧУК	Судбури, Онт.	$ 250.00	Брак смертних документів
439	11- -59	Стефан НИКІЛЬЧУК	Судбури, Онт.	$ 500.00	Брак смертних документів
414	6- 6-59	Лука ЗАБЛОЦЬКИЙ	Рочестер, Н. Й.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
271	1- 2-60	Віліям ПАСЄЛЬСЬКИЙ	Ельміра, Н. Й.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
271	1- 2-60	Віліям ПАСЄЛЬСЬКИЙ	Ельміра, Н. Й.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
361	3- 7-60	Маґда БАРИК	Ню Йорк, Н. Й.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
347	6- 3-60	Юлія КОЗАК	Міллвілле, Н. Дж.	$ 500.00	Брак смертних документів
432	7- -60	Григорій ВОРОБЕЦЬ	Торонто, Онт.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
432	7- -60	Григорій ВОРОБЕЦЬ	Торонто, Онт.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
468	8- 1-60	Сам ЕВАНОЧКО	Ніяґара, Онт.	$ 500.00	Брак адреси спадкоємців
38	8-27-60	Тефан АНДРОСКО	Аубурн, Н. Й.	$ 1,000.00	Брак адреси спадкоємців
138	9- 2-60	Кирило ХОМИЧ	Істон, Па.	$ 250.00	Брак смертних документів
277	10-18-60	Дмитро ГРИНЧУК	Гартфорд, Кон.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
65	10- 9-60	Микола БАЙКО	Елизабет, Н. Дж.	$ 400.00	Брак смертних документів
341	10-25-60	Іван ЛЕПЦАН	Віндсор, Онт.	$ 500.00	Брак смертних документів
277	11- 4-60	Петро ПОДЗІМІРСЬКИЙ	Гартфорд, Конн.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
453	11- -60	Міхаель МИКИТЮК	Торонто, Онт.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
312	12-16-60	Михайло ДМИТРІВ	Картерет, Н. Дж.	$ 1,500.00	Брак смертних документів
358	12- -60	Марія ЯРОШ	Клівленд, Огайо	$ 500.00	Брак смертних документів
277	12- -60	Іван ШОСТАК	Гартфорд, Конн.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
223	12- -60	Григорій ГУЛЬКА	Вількас, Па.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
325	12-30-60	Іван ЗАВАДОВСЬКИЙ	Бруклин, Н. Й.	$ 500.00	Брак смертних документів
206	12-31-60	Джозі САМБОРСКІ	Вунсакет, Р. Ай.	$ 1,000.00	Брак смертних документів
251	12-30-60	Юстина КАСПЕР	Клівленд, Огайо	$ 500.00	Брак смертних документів
				$23,673.22	
83	12-29-60	Дарія КАРБІВНИК	Филаделфія, Па.	$ 1,000.00	Брак смертних документів

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31-го ГРУДНЯ 1960

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:	Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00	Сенишин Петро	316	800.00
Мохнач Іван	7	41.67	Малимін Андрій	98	252.00
Рапавий Василь	28	150.00	Вовчак Микола	300	500.00
Савко Іван	23	100.00	Ковальчук Микола	90	120.00
Кравець Іван	182	397.26	Савчак Андрій	104	377.08
Гатала Михайло	34	50.00	Федишин Іван	421	342.09
Ратковський Мик.	77	450.00	Деркач Стефан	361	182.97
Левицький Йосиф	19	500.00	Яблонський Антін	117	592.16
Брилевський Петро	301	250.00	Сосницький Ст.	21	500.00
Микитко Василь	330	300.00	Халащук Григорій	150	50.00
Дзюбан Іван	239	200.00	Сас Павло	276	158.82
Лазорек Кузьма	153	150.00	Віловус Василь	58	702.85
Чайка Дмитро	32	300.00	Ґлемба Дмитро	277	200.00
Кушнір Юрій	288	200.00	Депута Франко	81	490.00
Міллер Іван	127	433.34	Антошків Микола	396	307.55
Гамера Анна	112	33.34	Козак Семен	332	485.27
Кость Микола	182	50.00	Ґроховальський Ст.	321	681.92
Приходько Максим	170	400.00	Шлюсар Стефан	217	604.82
Вишняк Михайло	213	500.00	Ґема Іван	64	247.78
Прокопенко Роз.	112	83.34	Тесля Іван	99	441.91
Горняк Григорій	27	300.00	Вербіцький Мих.	9	596.92
Замос Марія	119	200.00	Колодницький Теоф.	81	700.00
Їж Данько	379	150.00	Войко Сень	213	170.40
Луцків Василь	143	175.00	Душіль Іван	56	230.50
Цілінський Віктор	81	50.00	Потопчук Лука	349	111.50
Каратник Стефан	158	350.00	Сведа Михайло	221	200.00
Кріль Стефан	218	200.00	Подоляк Гелина	39	200.00
Бринецька Марія	363	66.67	Коваль Прокіп	301	72.08
Ярошик Петро	175	66.67	Семенович Григ.	69	800.00
Попович Роман	278	133.34	Венс Василь	364	85.57
Марків Семко	194	133.34	Ґуральчук Палання	326	250.00
Міщак Константин	105	500.00	Моклюк Іван	324	10.25
Демкович Олекса	204	300.00	Ґавдида Микола	330	150.00
Лиляк Василь	204	150.00	Вончак Андрій	78	526.27
Яжик Йосиф	68	124.75	Леховіт Михайло	239	500.00
Вукатчук Василь	42	447.00	Гоцан Марія	369	700.00
Онищук Дмитро	160	222.52	Лусь Іван	220	259.71
Круковський Сергій	58	105.65	Воргач Стефан	2	100.21
Еванкович Софія	• 1	30.00	Йордан Олекса	277	185.12
Томан Іван	• 7	25.00	Мацькович Софія	216	74.8/
			Заканич Гавриїл	194	200.00

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:	Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Костів Йосафат	7	370.04	Пахолок Андрій	39	53.51
Овада Іван	98	200.00	Яворський Григ.	204	300.00
Романчук Анаст.	106	250.00	Косців Іван	217	700.00
Коник Роман	217	300.00	Зощак Михайло	213	80.15
Ковалюк Луць	243	152.72	Гребович Василь	2	71.63
Цінюрчин Теодор	196	150.80	Люта Анна	334	43.16
Харов Федь	281	133.34	Скробач Василь	316	120.65
Коник Петро	217	1000.00	Медвідь Василь	179	602.75
Грицковян Марія	304	133.34	Томашевський Ол.	465	200.00
Пліцка Гаврило	87	500.00	Гринюк Петро	59	428.14
Чайка Василь	204	200.00	Водруґ Василь	94	66.67
Гавриляк Микола	8	200.00	Липка Василь	241	229.34
Лещак Стефан	142	262.22	Цюник Юлія	321	254.67
Франків Стефан	75	68.75	Век Анна	63	100.00
Калакука Теодор	229	500.00	Рура Іван	207	200.00
Варчак Михайло	73	449.00	Албрихт Конст.	206	200.00
Тиркала Іван	300	531.21	Титар Володимир	385	2000.00
Ґреськів Михайло	194	500.00	Жорняк Іван	70	200.00
Лесюк Григорій	338	300.00	Комоніцький Пав.	441	200.00
Кобіта Андрій	80	117.11	Шумельда Стефан	446	500.00
Ковальчук Теодор	370	125.00	Чедар Чалий	426	350.00
Вороха Дмитро	118	252.54	Каліш Іван	464	1582.58
Кучкуда Юрій	221	500.00	Охотка Дмитро	192	300.00
Вала Антін	473	300.00	Гунзек Олекса	217	200.00
Міханько Самуїл	221	200.00	Пелех Іван	473	590.50
Кіндрат Іван	421	250.00	Чемний Олекса	428	500.00
Малиса Стефан	69	225.90	Павлишин Мик.	370	200.00
Ґереґа Микола	136	31.11	Граб Юрій	375	500.00
Велей Павло	432	500.00	Муневич Антін	375	250.00
Демян Федор	345	500.00	Сміт Геня	20	66.67
Вулоний Петро	364	190.00	Бобенчик Василь	342	108.33
Атаманець Василь	64	200.00	Вітошинський Вас.	220	250.00
Гарматюк Антін	374	137.54	Вадан Катерина	159	200.00
Топій Іван	102	700.00	Гнатуш Теодор	122	250.00
Виблюк Василь	42	239.30	Олексяк Осип	277	125.00
Левицька Меланя	25	200.00	Голинський Юліян	372	200.00
Ґурняк Михайло	155	700.00	Демченко Анна	432	250.00
Соловчук Матвій	206	359.49	Майстрів Ілля	147	599.80
Марак Анна	169	252.26	Ґресько Михайло	91	246.77
Вульсак Юрій	43	200.00	Пилат Констант.	234	700.00
Кирик Г. Анна	112	300.00	Дмитришин Олекс.	373	580.00
Ганяк Микола	132	700.00	Козар Іван	351	271.63
Захарко Іван	213	500.00	Кухарський Іван	5	300.00

(Продовження на наступній сторінці)

Звіт головного касира УНСоюзу Романа Слободяна

(Продовження)

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Шіляк Василь	323	250.00
Пилипчук Мих.	427	500.00
Войценко Микола	374	185.97
Войтіхівський Ст.	432	370.00
Войтіхівський Ст.	432	500.00
Фусук Микола	392	550.00
Юрчишин Петро	427	500.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Діхтяр Галина	170	500.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Шиян Марко	221	500.00
Коник Степан	381	66.68
Валеґа Марія	290	500.00
Свет Петро	9	500.00
Винарчик Михайло	335	250.00
Козушко Михайло	106	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Домітришин Дмит.	327	300.00
Грібович Марія	2	83.34
Пайташ Іван	461	300.00
Павлів Остап	46	250.00
Дружінська Марія	161	500.00
Козмовський Іван	29	250.00
Плекан Микола	436	1,000.00
Дух Анастазія	437	250.00
Шупка Марія	272	250.00
Тинько Іван	242	1,000.00
Спожарський Мих.	42	300.00
Луцьків Семен	287	300.00
Кулич Йосиф	143	500.00
Вугай Стефан	94	500.00
Шемердяк Володис.	222	500.00
Лісний Микола	349	150.00
Язвінський Мих.	29	375.00
Чорній Григорій	57	250.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Медвідь Іван	61	500.00
Вурббела Йосиф	370	350.00
Козяк Павлина	134	1,000.00
Повзун Стефан	460	500.00
Вовк Василь	427	500.00
Допухович С. свящ.	367	300.00
Пліпка Ева	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Постолюк Лідія	25	250.00
Косович Андрій	106	750.00
Косович Андрій	106	500.00
Вулило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Іван	469	500.00
Микулин Стефан	458	375.00
Мош Стефан	230	200.00
Бойко Іван	475	250.00
Сінявський Яків	63	250.00
Фоті Тед (Ендавм.)	137	500.00
Медвідь Р. Марія (Ендавмент)	183	500.00
Кульчицький Юл.	432	500.00
Барток Анна	317	300.00
Дзівік Михайло	251	700.00
Бойкевич Марія	217	50.00
Тижбір Гелена	42	500.00
Разом		$ 78,189.87
Відсотки		$ 50,229.51

Сирітський фонд з кінцем 31-го грудня 1960 р. остається $128,419.38

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох чої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братств.

На закінчення багато-циферного звіту дозволю собі ще на кілька завваг, які точно зв'язані з членством організації або людським капіталом. Бо відомо, що від збільшення кількости членів залежить також і збільшення та ріст майна організації.

За минулих три роки ми втратили 7,814 членів крім суспендованих 2,496 з котрих частина була або будуть прийняті наново. Відійшло з виплаченими грамотами в готівці (ендавмент) 1,401; відійшли з виплаченими грамотами з вкладками платними 20 літ (кляса Р.) 2,098 членів; відійшло з грошевими зворотами 2,426 членів і померло 1,889 членів, разом 7,814 членів. Всі ті члени платили відповідні вкладки до *посмертного, адміністраційного і допомогового фондів, а багато з тих* членів платило відповідні вплати на орган „Свобода". Кількість тих членів постійно зменшується, отож зменшуються фінанси, а збільшуються видатки в головній канцелярії і видавництві. Знаємо, що всі ті члени, які були обезпечені на ендавмент або з вкладками платними впродовж 20-ти літ, чи ці, що померли, мали відповідну резерву на забезпеку виплатности членських грамот. Багато із тих членів, що відходять з виплаченим забезпеченням, можуть і повинні продовжувати своє активне членство в УНСоюзі, якщо дозволяє їх вік. Однак треба за всяку ціну здержати тих членів, що відходять з грошевим зворотом, а таких за три роки назбиралося аж 2,426. Треба доложити всіх старань та подбати про збільшення людського капіталу на місце тих, що відходять.

В минулому 1960 році інвестовано надвишку майна в сумі $1,289,888.68 в морґеджах, бондах, позичках членам і в реальностях. Видано морґеджів на суму $894,867.60. В звітовому часі, з кінцем квітня 1961 року, є 335 морґеджів на суму $4,319,999,68. Це вже поважна сума інвестицій в морґеджовім департаменті УНСоюзу. Кожного місяця висилаємо десятки повідомлень про плату відсотків і сплати частин капіталу, згідно з морґеджовими умовами. За минулий 1960 рік вислано 1,042 повідомлень і 1,894 поквітувань. Більшість членів організації, що мають свої інвестиції в Українськім Народнім Союзі, точно кожного місяця чи кожного кварталу присилають належності. Однак, на жаль, є й такі, що їм треба висилати по два й три упімнення, грозити замкненням морґеджу, наражати на кошти правні і т. п. Одна помічна сила в морґеджовім департаменті не може подолати цій праці, а зі сторін є нарікання, що мовляв своя організація готова забрати реальність і позбавити людей власности дому.

При морґеджових інвестиціях екзекутивний комітет добирає відповідні реальности, а також і власників реальностей. Морґеджова інвестиція є доброю тоді, як власник старається свій дім держати у відповідному стані, платить податки і має обезпечення від вогню і буревіїв, що трапляються кожного року приносячи мільйонові шкоди.

Відносно інвестицій в бондах, то на першому місці купуємо канадійські бонди, які відсилається до асекураційного департаменту в Отаві, як ґарантію на забезпеку членських грамот канадійських членів. В 1960 році закуплено бонди провінції Манітоби на суму $100,312.50 і бондів публічної вжиточности ЗДА на суму $424,417.85. Саме тепер є брак готівки на біржі і організація може купувати першої якости бонди на вищі відсотки. Закуплені бонди в 1960 році є куплені пересічно на 4.89%

В 1960 році задатковано сумежний будинок при 79 Гренд вулиці в Джерзі Сити, Н. Дж. В березні 1961 року перебрано будинок на власність, а після оглянення цілого будинку рішено пристосувати його приміщення для потреб Головної Канцелярії УНСоюзу, друкарні і книгарні. По відповіднім ремонті усунеться перетяження, яке дається відчути зі зростом організації та збільшенням архівів організації.

В 1960 році побудовано новий модерний басейн на реальностях в Керґонксоні Н. И. коштом $70,000.00. Ця інвестиція виплатиться в будучності, бо притягне багато нашої молоді до спортових змагань. Остається до викінчення дві будови, а то: каплиця на Богослужби, вінчання і інші потреби, і будова відповідного будинку — павільйону на конвенції, здвиги, маніфестації і концерти. Викінченню тих проєктів перешкодила нагла, несподівана смерть сл.п. Дмитра Галичина.

Український Народний Союз має за собою 67 років праці, яку сповняв достойно і гідно, маючи повне довір'я членства і патріотичного українського громадянства. У звітовому часі УНСоюз перейшов майном суму 24,683,479.57 долярів. Власниками цього майна є члени організації. Надвишка резерви є на суму $5,464,030.19, що свідчить про дбайливу господарку проводу організації. В минулому 1960 році виплачено дивіденду для членів на суму $152,611.35, а на 1961 рік призначено і зарезервовано суму $157,500.00. За час існування УНСоюзу до кінця 1960 року виплачено $2,353,628.10 дивіденди.

В столітню річницю горожанської війни ЗДА пригадують історію з часів президента А. Лінкольна та його генералів, що були у проводі північних армій. По офензиві, яку перевели південні армії, прямуючи на Вашингтон, стривожені генерали північної армії питалися президента А. Лінкольна: „Пане Президенте, грозить розгром нашим силам; що ви думаєте яка ваша опінія, чи виграємо війну? Чи Господь з нами": Лінкольн відповів: „Не питайтеся, чи Господь з нами, а краще подбаймо, щоб ми були з Господом". „Не питайтеся, чи Злучені Держави Америки з нами" — промовляв у виборчій кампанії президент Кеннеді — „а краще спитаймо самі себе, чи ми є з Америкою". Це можна приміннити до нас і до УНСоюзу. Не питаймо, чи Український Народний Союз з нами, а питаймо себе, чи ми є з Українським Народним Союзом, а коли буде позитивна відповідь, то будучність нашої організації запевнена.

Після закінчення звітів Головного Екзекутивного Комітету перервано Засідання на вечерю і відкладено його продовжування до наступного дня о год. 9 ранку.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

У вівторок, 23-го травня 1961 р., точно о год. 9 ранку заступник головного предсідника Й. Лисогір відкрив другу сесію річного засідання і після ствердження головним секретарем приявности всіх членів Головного Уряду, покликав до звіту Головну Контрольну Комісію та її поодиноких членів.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

За те в імені Головної Контрольної Комісії УНСоюзу звітує її голова, д-р Володимир Галан:

Хвальний Головний Уряде!

Головна Контрольна Комісія УНСоюзу, яка відбула провірку майна і діловодства УНСоюзу в Джерзі Ситі і на „Союзівці" в днях від 14-го до 19-го травня 1961 року — вважає своїм обов'язком подати до Вашого відома слідуючі зауваги:

I. СТАН І РУХ ЧЛЕНСТВА ЗА 1960 РІК

Повнолітні члени

В дні 1-го січня 1960 р. було повнолітніх членів	49,688
Прибуло за 12 місяців	3,365
Разом	53,053
Відійшло за 12 місяців	4,061
Залишилося	48,992
Значить, що за останній рік УНСоюз зменшився у повнолітніх членах на	696

Молодечий департамент

В дні 1-го січня 1960 р. було всіх дітей	24,472
Прибуло за 12 місяців	2,125
Разом	26,597
Відійшло за 12 місяців	1,746
Залишилося	24,851
Молодечий Департамент збільшився за останній рік на	379
Обидва департаменти разом мають членів	73,843

Рух повнолітніх членів за 1960 рік

З початком січня 1960 р. було повнолітніх членів	49,688
У 1960 році: прийнято нових	2,076
прийнято з переступними листами	428
прийнято з інших кляс	118
прийнято наново	692
прийнято до повнолітніх з молод. кляс	51
Разом	53,053
У 1960 році: суспендовано	1,007
відійшли з переступними листами	438
відійшли до інших кляс	115
відійшли зі зворотом у готівці	585
відійшли на безплатне продовження	15
відійшли на виплачене забезпечення	794
відійшли з виплаченим забезпеченням	446
померли	661
Разом	4,061
Відійнявши 4,061 від 53,053 — дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем грудня 1960 р.	48,992

Повнолітні члени були забезпечені в ось таких клясах:

В старому роді забезпечення	149
В забезпеченні, платному по смерті з вкладками до 70 року життя	540
В забезпеченні, платному по смерті з вкладками впродовж 20 років	19,683
В забезпеченні, платному за життя з вкладками впродовж 20 років	11,013
В забезпеченні, платному по смерті з вкладками до 65 років життя	625
В забезпеченні, платному за життя з вкладками до 65 років життя	859
В новому забезпеченні на ціле життя для нових членів	12,020
В новому забезпеченні на ціле життя для давніх членів	7,758
Повнолітні члени з молодечими клясами	281
Подвійне забезпечення до 60 року життя	170
Разом	48,992

Рух членів Молодечого Департаменту за 1960 рік

З початком січня 1960 р. було всіх дітей-членів	24,472
У 1960 році: прийнято нових	1,491
прийнято з переступними листами	154
прийнято з інших кляс	75
прийнято наново	405
Разом	26,597
У 1960 році: суспендовано	877
відійшли з переступними листами	163
відійшли до повнолітніх членів	154
відійшли до інших кляс	73
відійшли на безплатне продовження	—
відійшли із зворотом у готівці	309
відійшли з виплаченим забезпеченням	146
померли	23
відійшли на виплачене забезпечення	1
Разом	1,746
Відійнявши 1,746 від 26,597 дістанемо загальне число дітей-членів з кінцем грудня 1960 р.	24,851

Діти були забезпечені в таких клясах Молодечого Департаменту:

У клясі 1-ій на $ 500	1,762
У клясі 1-ій на $1000	252
У клясі 2-ій на $ 400	417
У клясі 3-ій на $ 100	445
У клясі 4P на $ 250	124
У клясі 4P на $ 500	4,620
У клясі 4P на $1000	3,599
У клясі 4P на $1500	14
У клясі 4P на $2000	27
У клясі 4P на $2500	1
У клясі 4P на $3000	1
У клясі 4P на $4000	1
У клясі 5E на $ 250	253
У клясі 5E на $ 500	6,039
У клясі 5E на $1000	3,101
У клясі 5E на $1500	8
У клясі 5E на $2000	17
У клясі 5E на $5000	1
У клясі 6C на $ 500	1,786
У клясі 6C на $1000	1,963
У клясі 6C на $1500	15
У клясі 6C на $2000	43
У клясі 6C на $2500	3
У клясі 6C на $3000	10
У клясі 6C на $5000	1
У клясі P65 на $ 500	82
У клясі P65 на $1000	40
У клясі E65 на $ 500	41
У клясі E65 на $1000	80
У клясі E65 на $1500	3
У клясі E65 на $3000	1
У клясі E65 на $4000	1
Разом	24,851

Беручи до уваги, що з початком 1960 року було всіх активних повнолітніх членів і дітей 74,160, а знову з кінцем 1960 року те загальне число становило 73,843, то загальний убуток членів за 1960 рік виносить 317.

Порівняння з роком 1959

В 1960 році прийнято менше нових: 659 дорослих членів, 772 дітей.

В 1960 році прийнято з переступними листами: 166 менше дорослих, 83 менше дітей.

В 1960 році прийнято наново: 10 менше дорослих, 23 більше дітей.

В 1960 році суспендовано: 43 менше дорослих, 14 менше дітей.

В 1960 році відійшли із зворотом у готівці: 58 більше дорослих, 107 більше дітей.

В 1960 році відійшли: на безплатне продовження, на виплачене забезпечення, і з виплаченим забезпеченням: 133 більше дорослих, 4 менше дітей.

В 1960 році померли: 53 більше дорослих, 7 більше дітей.

В 1960 році зменшилися кляси дорослих членів: Стара система на 10, кляса „О" на 26, кляса „Т" на 400, бо до тих кляс не приймається більше членів.

В 1960 році зменшилися кляси Молодечого Департаменту: Кляса I на 240 членів, кляса II на 25 членів, і кляса III на 116 членів. До 2-ої і 3-ої кляс не приймається більше нових членів. Зменшилися також кляси P і E на $250 на 18 членів, бо до забезпечення на $250 не приймаємо більше членів.

Рух Відділів:

Впроовж 1960 року були зорганізовані ось такі Відділи:

Відділ ч. 174 в Дітройті, Миш.
Відділ ч. 303 у Флинт, Миш.
Відділ ч. 354 в Омага, Небр.
Відділ ч. 440 в Торонті, Онт.

Відділи розв'язані:

Відділ ч. 346 в Ґері, Індіяна
Відділ ч. 407 в Олифант, Па.

Відділи злучені:

Відділи ч. 454 в Блекстон, Масс. і Відділ ч. 206 у Вунсакет, Р. А. об'єдналися в один Відділ ч. 206 у Вунсакет, Р. А.

З початком січня 1960 р. було Відділів	484
Упродовж 1960 року зорганізовано	4
Упродовж 1960 року злучено 2 Відділи в	1
Разом	489
Розв'язано Відділів	2
Злучено Відділів	2
З кінцем 1960 року було всіх Відділів	485

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСИРА
за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 р.

ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Січень	$ 300,624.79	Січень	$ 196,273.39
Лютий	218,404.05	Лютий	166,554.54
Березень	267,713.96	Березень	228,108.98
Квітень	239,829.73	Квітень	190,948.30
Травень	211,222.06	Травень	253,946.96
Червень	233,884.29	Червень	348,229.76
Липень	328,499.10	Липень	237,215.19
Серпень	264,431.53	Серпень	246,108.92
Вересень	264,047.46	Вересень	198,111.06
Жовтень	263,708.54	Жовтень	333,775.48
Листопад	319,061.64	Листопад	328,804.18
Грудень	404,670.25	Грудень	422,146.25
Разом	$3,306,097.40	Разом	$3,150,223.01

ПРИХІД:

На прихід склалися ось такі позиції:

З місячних вкладок від членів	$ 1,594,832.86	$ 1,594,832.86
Відсотки від бондів	492,149.35	
Відсотки від стаків	450.00	
Відсотки від морґеджів	144,698.45	
Відсотки від членських позичок	12,253.31	
Відсотки з банків	333.58	
З переносу на заплату відсотків від інвестицій в Керґонксоні, Н. И.	3,000.00	
Надвишка при сплачених бондах	6.03	
Надвишка при виміні канадійської валюти	321.40	
Чинш від реальности в Джерзі Ситі, Н. Дж.	15,015.12	
Разом від інвестицій		668,197.24
Сирітські часті	1,550.00	
		1,550.00
Приходи друкарні і книгарні (приходи і розходи друкарні і книгарні подані окремим звітом)	241,687.95	241,687.95
Приходи на реальностях в Керґонксоні, Н. И. (подаємо окремим звітом)	189,500.85	189,500.85
Зворот стипендії до народного фонду	50.00	
Зворот позичок до народного фонду	49.29	
Уневажнена виплата з фонду народного	50.00	
Разом		149.29
Пожертви на фонд негайної допомоги	5,720.56	
		5,720.56
Зворот посмертних запомог з додаткового забезпечення	2,931.00	
З переносу 5% з вкладок, вплачених до посмертного фонду за 1959 рік	80,890.06	
З переносу резерви за суспендованих членів в 1959 р.	14,650.00	
З переносу резерви за дітей, що платять на інші фонди	8,157.00	
З переносу резерви за переписаних членів молодечого департаменту	1,263.00	
Уневажнені грошові звороти	454.19	
Разом переноси з посмертних фондів		108,345.25
Вплачення на покриття коштів при морґеджових інвестиціях	3,175.00	
З переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям за членів молодечого департаменту	31,165.95	
З переносу виплаченої нагороди за нових членів молодечого департаменту	9,935.50	
З переносу виплаченої нагороди відділовим предсідникам і касирам за членів молодечого департаменту	1,448.00	
З переносу федерального податку за помічні сили	14,418.39	
З переносу стейтового податку за помічні сили	487.16	
Зворот за платничі книжечки з молодечого департаменту	197.60	
Зворот за опікунчу обслугу над бондами з молодечого департаменту	1,187.35	
Зворот за машини (IBM) за членів молодечого департаменту	2,828.74	
Зворот за друки для членів молодечого департаменту	7,268.95	
Зворот за орган з молодечого департаменту	4,325.28	
Зворот за телефон з молодечого департаменту	498.25	
Зворот за актюара за членів молодечого департаменту	333.45	
Зворот за вплати добродійних організацій за членів молодечого департаменту	165.26	
Зворот за чищення і направи машин членів молодечого департаменту	660.94	
Зворот за машини і шафи на документи членів молодечого департаменту	222.30	
З переносу коштів подорожі і репрезентації за членів молодечого департаменту	4,238.53	
Зворот коштів влаштування 65-літнього Ювілею УНС в Ню Йорку	220.63	
З переносу коштів подорожі спеціяльних організаторів	2,403.98	
Уневажнена нагорода за нових членів	17.00	
Разом звороти і переноси адміністраційних фондів		85,198.28

ІНВЕСТИЦІЇ:

Сплати морґеджів	220,830.17	
Сплати і переноси бондів	50,736.67	
Сплати членських позичок	51,960.21	
З переносу коштів перебудови будинків і новий басейн на реальностях в Керґонксоні, Н. И.	61,066.78	
З переносу на підвищення вартости інвестицій в бондах	2,406.89	
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	7,464.44	
З переносу на обниження вартости інвестицій в реальностях	16,949.98	
Разом з інвестицій		410,915.14
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року (в тому зарахований прихід друкарні й книгарні „Свободи" $241,687.95 і прихід від реальностей в Керґонксоні, Н. И. $189,500.85)		3,306,097.40

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду нових родів забезпечення	1,111,924.05	
Виплати з фонду адміністраційного	729,397.59	
Виплати з фонду конвенційного	87.46	
Виплати з фонду запомогового	43,561.78	
Виплати з фонду народного	12,196.42	
Виплати з фонду старого роду забезпечення	7,266.77	
Виплати з фонду резервового	7.26	
Виплати з фонду сирітського	4,105.15	
Виплати з фонду спеціяльного на забезпеку інвестицій	85,901.35	
Виплати з фонду Захисту-Сиротинця на реальностях в Керґонксоні, Н. И.	175,340.34	
Виплати з фонду негайної допомоги (відсотки від закуплених бондів)	8.33	
Разом		2,169,796.56

ІНВЕСТИЦІЇ:

Інвестовано в морґеджах	538,500.00	
Інвестовано в бондах	324,774.61	
Позички членам	54,085.12	
Інвестовано в реальностях	63,066.78	
Разом інвестовано		980,426.51
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року		3,150,223.01

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31-го грудня 1959 року осталася	283,102.14
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	3,306,097.40
Разом	3,589,199.54
Розхід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1960 року	3,150,223.01
Готівка з кінцем 31-го грудня 1960 року остається	438,976.53

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:

Готівка	$ 438,976.53
Морґеджі	2,883,966.74
Бонди	15,171,377.48
Позички членам	308,836.49
Реальности	351,849.58
Друкарня	10,543.79
Разом	$ 19,165,550.61

СТАН ДОВЖНИЙ:

Посмертний фонд нових родів забезпечення	$ 18,256,102.16
Адміністраційний фонд	51,216.53
Конвенційний фонд	58,353.20
Запомоговий фонд	305,061.13
Народний фонд	3,571.19
Посмертний фонд старого роду забезпечення	47,586.29
Резервовий фонд	22,546.04
Сирітський фонд	128,419.38
Спеціяльний фонд на забезпеку інвестицій	248,706.03
Фонд Захисту - Сиротинця	38,276.43
Фонд негайної допомоги	5,712.23
Разом	$ 19,165,550.61

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Січень	$ 72,700.97	Січень	$ 36,908.99
Лютий	74,083.63	Лютий	57,376.67
Березень	79,462.15	Березень	79,413.34
Квітень	75,110.17	Квітень	72,294.13
Травень	78,908.53	Травень	60,219.47
Червень	75,386.44	Червень	61,944.36
Липень	79,744.76	Липень	58,777.18
Серпень	89,690.72	Серпень	137,836.98
Вересень	69,457.90	Вересень	83,471.74
Жовтень	84,852.44	Жовтень	49,577.18
Листопад	80,010.82	Листопад	104,127.21
Грудень	114,512.61	Грудень	128,493.14
Разом	$ 973,915.64	Разом	$ 930,440.39

ПРИХІД:

На прихід склалися такі позиції:

З місячних вкладок від членів	604,851.55	
Відсотки від бондів	604,851.55	
Відсотки від морґеджів	111,157.75	
Відсотки від членських позичок	68,931.47	
Надвишка при виміні канадійської валюти	1,714.87	
	14.84	181,818.93
Разом від інвестицій		
З переносу резерви за суспендованих членів	12,898.50	
Уневажнені грошові звороти	863.45	
Разом переноси з посмертного фонду		13,761.95
З переносу федерального податку за помічні сили	4,119.05	
З переносу стейтового податку за помічні сили	176.50	
З переносу за орган УНСоюзу	1,300.00	
З переносу звороту за друки	910.60	
З переносу звороту за машини IBM	354.37	
З переносу за кошти актюара	154.65	
Разом з переносу адміністраційного фонду		6,955.17

(Продовження в наступному числі)

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ". ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИЩЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

З НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УККА

6-го жовтня 1961 р. Екзекутива УККА відбула чергові наради, в яких взяли участь: пп. Л. Добрянський, Т. Мяник, С. Ярема, О. Лисогір, І. Білинський, Т. Дармограй, М. Стахів, М. Пізнак, І. Флис, В. Мудрий і В. Душник. Крім полагодження біжучих справ, наради були головно присвячені обміркуванню п л я н у праці Екзекутиви на майбутнє, що його запропонував голова УККА проф. Л. Добрянський. У висліді прийнято такі постанови:

1. Присвятити наступне засідання Екзекутиви обміркуванню відповідних методів і способів пожвавлення в терені збіркової акції на Український Народний Фонд, як єдине джерело незалежної політичної дії УККА. Зокрема звернутися до редакцій українських газет, щоб в редакційних статтях вказували на важливість збіркової акції.

2. Поробити заходи для організаційного скріплення мережі Відділів УККА та цілого апарату УККА в терені з метою якнайуспішнішого включення його у загальні політичні акції УКА.

3. Продовжувати старання в справі випуску урядом ЗДА поштового значка з рисунком Т. Шевченка, зокрема зорганізувати негайно масову висилку листів з терену до президента Кеннеді, прохаючи його п і д д е р ж а т и справу значка.

4. Продовжувати заходи для піддержки резолюції конґресмена Флода щодо створення постійно діючої Комісії при Конґресі ЗДА для розгляду проблем поневолених Москвою народів. В цій справі організувати дальшу акцію писання листів до сенаторів і конґресменів, закликаючи їх до піддержки згаданої резолюції.

5. Повести пляново широку підготовку в терені для належного відзначення в наступному році Тижня Поневолених Націй.

6. Скріпити акцію УККА на форумі Об'єднаних Націй, зокрема подбати про постійного обсерватора в ОН, з метою нав'язувати безпосередніх зв'язків з делеґаціями різних націй як також поробити відповідні заходи, щоб американська делеґація в ОН займала в справі московського колоніялізму становище згідне з духом промов президента Кеннеді.

7. Піддержати в Конґресі ЗДА заходи в справі ратифікації постанов міжнародної Конвенції про народовбивство.

8. Перевести дальші заходи в департаменті внутрішніх справ ЗДА щодо признання наміченої площі під будову пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні.

9. Подбати про поширення кольпортажу англомовних видань УККА та збільшення числа передплат для „К в а р т а л ь н и к а" і „Б ю л е т е н я", включаючи у цю акцію Відділи УККА та українську університетську молодь.

10. Довершити справу публікації історії російського імперіялізму.

11. Почати підготовчі праці для належного переведення чергового К о н ґ р е с у УККА восени 1962 р.

Екзекутива УККА

З Літературно - мистецькоо Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 20 жовтня ц. р., у приміщенні Клюбу відбудеться щотижневий вечір з доповіддю п-ні Катерини Пелешок „Враження з подорожі по Україні". Доповідь буде ілюстрована великою кількістю к о л ь о р о в и х світлин що їх буде висвітлювати пані В і р а Ш у м е й к о. Початок о год. 8-ій у веч.

Срібний Ювілей 25-річчя священства о. Йосипа Панасюка у Випані, Н. Дж.

Випані, Н. Дж. 17 вересня ранком прибували на церковну площу гуртами місцеві парохіяни і гості з ближчих і дальших околиць, щоб бути учасником ювілейного свята та особисто привітати Ювілята — о. Йосипа Панасюка найкращими побажаннями та з вдячністю за його жертвенну працю на церковному і громадському полі продовж 10 років його душпастирства у Випані. О год. 10 перед пол. відозвався церковний дзвін, закликаючи усіх прибулих до місцевої, гарної, мурованої церкви, прикрашеної недавно гарним іконостасом, і церква вмить виповнилася парохіянами і гістьми, а на хорах станув підсилений міш. хор під управою проф. І. Микитюка. Сам ювілят відправив Божественну Літургію та виголосив гарну, змістовну проповідь.

О год. 4-ій по пол. на заповіджений ювілейний бенкет, що його приготовив місцевий церковний комітет під проводом голови В. Осадчука у парохіяльному домі, зібралися численно парохіяни і гості у числі поверх 400 осіб. Не всі могли взяти участь у цьому бенкеті з браку місця в залі. На заклик тостмайтра Дж. Дуркоти зібрані заняли при столах місця. При головному столі засіли гості, а між ними Всеч. оо. Дм. Лаптута і Д. Библів з Нюарку, М. Созанський з Гілсайду, Михайлів з Менвіл, Бариляк з Аллентавну, Гіль з Ґрейт Медовс, Пайкош з Пассейку двох місцевих рим. кат. священиків та місцевий мейор Фріце і інші визначні гості.

Голова церковного комітету п. В. Осадчук привітав при головному вході на залю о. Ювілята, дівчатка в народних строях Д. Зятик і Е. Сухорська передали Ювілятові квіти, місцевий мішаний хор на сцені відспівав пісню - привіт і о. Ювілят заняв почесне місце при головному столі. Тостмастер Дж. Дуркота, привітавши з нагоди ювілею 25-ліття священства, і 10-ліття душпастирства у Випані о. Ювілята і його родину, передав найкращі побажання о. Ювілятові та привітав усіх зібраних на залі парохіян і запрошених гостей. Всі зібрані повстали в місць і відспівали „Многая літа". Ювілейний обід започаткував молитвою о. Д. Библів, а міш. хор відспівав „Отче наш". Під час обіду п. В. Осадчук відчитав привітальні письма від Преосвященного о. Й. Шмондюка, і Єпископа Номіната о. Я. Ґабра. Група бандуристів в народних строях під управою В. Юркевича відспідала низку народних пісень в супроводі бандур.

З довшою привітальною промовою виступив на бенкеті місцевий парохіянин, д-р Л. Голінатий, який накреслив життьовий шлях о. Ювілята і підніс його заслуги у церковній і громадській ділянці у Випані у продовж 10 років. За чергою виголошували привіти і побажання: оо. Гіль, Михайлів, Д. Лаптуга і Бариляк, місцевий мейор п. Фріце, п. М. Добош з Нюарку і о. Пайкош з Пасейку. Від місцевого Відділу СУА зложила привіт і дарунок п. М. Сухорська, від місцевого церковного комітету п. П. Зятик зложив привіт і вручив о. Ювілятові гарний дарунок. З привітами виступили парохіяни, передаючи від себе дарунки. Всі промови і мистецькі виступи зібрані гучно оплескували.

Вкінці сам о. Ювілят, зворушений, у довшій промові в українській та англійській мовах подякував усім за численну участь в ювілейному бенкеті, за привітальні промови і мистецькі виступи міш. хору і бандуристів, а церковному комітетові і парохіянам за приготовання бенкету і за дарунки. Тостмайстер п. Дж. Дуркота окремо подякував паням і панам за їх труд у підготові ювілейного свята. Гості відспівали щераз „Многая літа". Відспіванням національного гимну закінчилось це небуденне, ювілейне свято у Випані.

О. У.

● **З приводу 71-річчя з дня** своїх народин колишній президент Двайт Д. Айзенгавер заявив, що кожні нові свої народини вітає з радістю, бо численні особи в 1958 році думали, що він не буде довго жити. Він дістав від пані Айзенгавер торбинку на ґольфове приладдя, таку саму, яку був дістав 25 років тому.

● **Внаслідку в и с т у п л е н н я** Сирії із Об'єднаної Арабської Республіки в цій останній помічається — твердять газети — відворот від панарабського націоналізму та зворот до націоналізму єгипетського. Президент Насер ніби завернув назад до своєї тези з перед 1958 року, що Єгипет повинен стати „зразковою арабською країною" і щойно, осягнувши той ступінь досконалости — стати „бастіоном арабського націоналізму".

Посвячення хрестів храму-пам'ятника в Бавнд Бруку

В н е д і л ю 1-го жовтня, в Бавнд Бруку відбулося свято піднесення хрестів на закінченій будові назовні церкви - пам'ятника св. Андрія.

Вранці відбулася архиєрейська Служба Божа в малій церковці св. Андрія, яка стала осередком парахіяльного життя для нечисельної української громади Бавнд Бруку, але яка виявила надзвичайно жертвенну працю на протязі останніх десяти літ, коли Консисторія Української Православної Ц е р к в и в Америці в и б р а л а це місце на свій осередок. Поверх 40 тисяч долярів жертвувала ця громада для потреб будування храму - пам'ятника.

Вранці парохіяни та чисельні прочани, поверх тисячу осіб, виповнили площу, коли з церкви св. А н д р і я йшла церковна процесія до нового храму.

Робітники будови, вживаючи великої підойми, забрали з землі бані, одну за одною, та поставили їх на місця, де ґвинтами їх прикрутили до сталевих форм храму.

Коли зібралося духівництво і хор з церкви св. Покрови з Филаделфії, сказав слово Митроп. Іоан, який підкреслив значення будови пам'ятника, як символа принесених Україною жертв за свою незалежність та свободу. Владика говорив частинно і по англійськи для чисельних гостей, щоб підкреслити значення жертв, принесених українським народом для справи свободи. Владика казав, що перед американським народом є велике сьогодні завдання зберегти свободу вільних народів світу та причинитися до звільнення тих, що її не мають, а в першу чергу поневолених безбожною Москвою народів.

Після Владики Іоана промовляв губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Майнер, який в палкім слові підкреслив, що американський нарід поділяє надії поневолених народів, та зокрема він сам знає достатньо про великі жертви українського народу в боротьбі за свою незалежність, і подивляє велич цього храму, як символ пам'яті тих, що принесли своє життя за свободу свого народу, за свободу своєї віри. Вірить, що ці жертви не були зайві й що український нарід буде свідком перемоги правди над безвір'ям. Губернатор жертвував сто долярів на укінчення храму-пам'ятника як свою особисту офіру.

Виступали також посадник міста Бавнд Буку та інші американські і українські промовці.

Палким словом Владика підкреслив жертвенність багатьох парафіян Української Православної церкви в Америці та закликав тих, що ще не присдналися до великого діла, принести й свої офіри по спроможностям.

Після цього відбулася відправа чину освячення хрестів, які зроблені з кольорового алюмінію, за зразками старовинних хрестів в Україні. Великий хрест для центральної бані та малий, — це жертви окремих парохіян, а інший парафії з Нюарку.

Владика Митрополит освятив хрести й тоді робітники розпочали працю над піднесенням хрестів. Тя праця забрала годину часу.

Тепер залишилося ще завдання укінчити храм всередині, приготовити його для свячення та привести до порядку площу. Мрія про поставлення храму - пам'ятника жертвам України в її боротьбі за Незалежність та свою церкву здійснилася жертвенністю її вірних дітей.

І. С-т

Великий успіх дітройтського хору „Трембіта" в Торонті

Під патронатом усіх українських хорів міста Торонта відбувся гостинний виступ дітройтського хору „Трембіта", під диригентурою проф. К. Цепенди в суботу 7-го жовтня 1961 р. з концертом в Массей Голл. В концерті виступали чоловічий хор, жіночий хор та мішаний хор „Трембіти" і хори ці виконали зразково частинно нову програму. Численна торонтонська публіка приймала виступи хору „Трембіта" з одушевленням, рясними оплесками. Представник спонзорських хорів передав на руки диригента хору привіт від Торонта і кіш прегарних квітів. Хор „Трембта" начислює 108 співаків, має за собою численні виступи в Дітройті, та гостинні виступи в Шикаґо, Клівленді, Торонті і Віндзорі. Управу хору очолює інж. Богдан Сторожук. Виступ хору „Трембіта" в Торонті є дальшим етапом чимраз кращого розвитку хору, якого завданням є пропаґанда краси української пісні поза межами краю.

(О. М.)

Зменшується пересічний вік американських матерів

Вашинґтон. — Крайовий уряд житьової статистики стверджує, що в 1959-му році у ЗДА народилося 577,824 дітей від матерів, які не мають 20 років життя. Це число було на 3% менше від 1958-го року. За 1960-ий рік немає потрібної статистики. В 1959-му році 6,776 дітей народилося від матерей у віці нижче 15-ох років. Тут треба додати, що дві матері з Вірджінії у віці нижче 15-ох років, зареєстрували вже своє 4-те диття. 20, 130 дітей народили 15-річні мами; 55,212 — 16-річні; 102, 444 — 17-річні; 164,704 — 18-річні 228,558 — річні мами. Число народжених дітей від матерів від 20-го до 40го року життя не змінилося в порівнянні з 1958-им роком. Цікаве, що дещо збільшилося число дітей від матерів у віці понад 40 років. 68 дітей народилося від матерів, що мали понад 50 років.

73,000 резервістів зголосилися до активної служби

Вашинґтон. — 15-го жовтня, згідно з давнішими зарядженнями департаменту оборони, зголосилися коло 73,000 резервістів до активної служби. Між покликаними є і резервісти двох дивізій Крайової Ґвардії: 32-ої піхотної дивізії з Висконсону і 49 панцерної дивізії з Тексасу. Разом із цими двома дивізіями ЗДА матимуть готовими до бою 10 дивізій при кінці цього року. „Ці дивізії, казав секретар оборони Роберт МекНамара, будуть становити стратегічні резерви, які можна буде перекинути в кожну частину світу, де тільки зайшла б потреба".

ЗАГРОЗА ВІЙНИ І СПРАВА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

струснула підвалинами московської імперії. Коли б до тих 7 мільйонів долучилися 70 мільйонів тих, яких Росія забрала в неволю після останньої війни, а потім ще мільйони тих, які попали в російське ярмо в 19 і 20 ст. — то Москва без війни лежала б на лопатках. Без війни і без допомоги Заходу! Пригадую, що 30-го жовтня 1956 р., під час апогею мадярської революції, Кремль прийняв був рішення, за яким був готовий вивести свої війська з сателітних держав.

Можливости революції у країнах совєтського бльоку стали куди реальнішими тепер, як були перед другою світовою війною. Під пануванням Москви опинилося багато висококультурних і національно розвинених народів. Німці, поляки, мадяри чехи, болгари, румуни, словаки, естонці, латиші, литовці — все це високоцінний революційний матеріял, який одного дня не стерпить корміги Росії, повстане проти неї, а тоді прийде й для нас шанс Західня Німеччина завжди буде заохотою для східніх німців об'єднатися з нею шляхом не так війни, як революції. А зрив у Німеччині може поширитися на ввесь Схід і центр Европи, якщо вони до зриву будуть приготованими. Невдача зриву в Берліні і на Мадярщині не є свідоцтвом проти революції і її шансів бо і Берлін і Будапешт були непідготованими революціями, але спонтантим вибухом, без уплянованої програми і без керівництва.

Очевидно, революція, підготована революція, не мусить вибухнути завтра. До того може ще потриває роки. Але революція прийде тоді, коли Москві посковзнеться нога, і коли вона опиниться в обличчі таких труднощів, які стануть шансом для поневолених.

Повертаючись до проблеми війни, треба сказати, що хоч ми її не хочемо, вона таки може розгорітися.

Що тоді?

Насамперед треба врахувати таку можливість і треба бути до неї підготованими. Навіть на руїнах треба плянувати життя.

Думаю, що така війна, якою вона мусить бути, спаралізує волю до дії українського народу на рідній землі. Знищений, загазований, душевно розтерзаний і політично здеорієнтований, він очікуватиме якоїсь ініціятиви від нас, з еміґрації.

Як ми, еміґранти, до такого завдання приготовані? Скажу отже: на такий випадок нам треба мати сильний еміґраційний центр. Але не злісток припадкових людей, а такий центр, що своїм складом був би співмірний до страхіть тих подій, які можуть прийти.

П О Д Я К А

У день мого 80-літнього ювілею зворушливою і приємною для мене несподіванкою були, зложені особисто або надіслані, ґратуляції та побажання від моїх старих друзів-військовиків, від приятелів мого довголітнього життя, багатьох комбатантських і суспільно-політичних товариств і організацій. Усім їм пересилаю свою щиру подяку, а особливо сердечно дякую Високодостойним: Генерал-полковникові М. Капустянському, Генерал-поручникові А. Вовкові, Генерал-поручникові П. Шандрукові, Генерал-хорунжому М. Садовському, Генерал-хорунжому П. Мандзенкові, Полк. К. Мандзенкові, Полк. В. Дяченкові, Полк. І. Сіренко-Сірому, Майорові В. Шевченкові, Сотн. А. Кущинському, Сотн. К. Ліневичеві, Поручн. М. Фещенко-Чопівському, Поручн. І. Макогонові, Поручн. М. Гікавому, Сотн. М. Харівові та їх родинам.

Також сердечно дякую Гол. Управі ОбВУА в Филаделфії, Гетьманській Управі в Филаделфії, Судді Левчукові, Комбатантським Організаціям у Шикаґо: Управі ОбВУА, Управі УСС, Управі І. УД УНА, Управі УПА св. Юрія, Управі УПА-Об'єднання, Управі Братства Карпатських Січовиків, Дирекції Ліґи АУП в особі мец. В. Ничая, Управі ООЧСУ в особі д-ра Р. Кобилецького, Управі Станиці АП АВН в особі п-ні У. Целевич, УГО Відділ ч. 3, в особі п-ні А. Фіци, Управі Філії СРУ в особі інж. І. Карпенка, Окр. Управі „Української Нар. Помочі" в особах д-ра Старуха і мґра. Стецюка, Управі СУМА-Північ в особі п. Лущака, інж. Р. Білоусові з дружиною, Шановним: Ст. і Н. Масникам, В. і С. Іващукам, М. і М. Кульчицьким, п. П. Петрушевському та п. Т. Чорнобаєві з дружиною.

Усім Вам і всім, кого тут не згадано, щиросердечно дякую.

Іван Омелянович-Павленко

ГЕНЕРАЛ-ПОРУЧНИК

Шикаґо, вересень 1961.

Книжка про сонце й волю

Галя Лагодинська: „До сонця, до волі" — мандрівка юности. В-во М. Денисюка Шикаґо 1960.

Наша література для молоді на еміґрації світить великими проґалинами, і тому з признанням треба підкреслити, що оповідання „До сонця, до волі" є одною із вдалих спроб цю недостачу зменшити. Бо головні герої цього твору Маруся та Оксана, Олег і Роман, — це студенти університетських шкіл, що шукають сонця й волі не тільки серед природи, але і в щоденному житті, і не лише для себе але і для рідного народу, — то цю лектуру варто запропонувати нашій старшій молоді.

Під оглядом жанру твір Галі Лагодинської є посднанням репортажу з оповіданням або повістю. У пляні репортажу описана мандрівка підгірськими та високогірськими околицями Карпат, зате прикмети поважнішого задумом розповідного твору виступають у тих його частинах, де є більше психологічної глибини і де зароджується та розгортається драматичний конфлікт, спричинений появою неґативного персонажу, Івана Старчука. Дивлячися на докладні подробиці в описі мандрівки від Делятина через Микуличин, Космач, Жаб'є та Чорногору в напрямі до Ворохти навіть на такі, що без шкоди для цілости могли б були бути пропущені, — здогадуємося, що багато картин та епізодів узяті з особистих пережиттів авторки. На тлі мандрівницьких пригод та „інтриги", що починається з моментом виступу здогадного зрадника провокатора та кінчається сценою урятування члена української патріотичного підпілля Славка Свистуна від польської поліційної погоні авторка доволі чітко розмальовує окремі характери дійових осіб, підкреслюючи їх прикмети. Постаті героїв твору змальовані природно, без надмірного ідеалізування, не тільки з сильними прикметами характеру, але і з звичайними людськими, хоч дрібними, „слабостями". Все це створює враження безпосередности та життьової правди.

Якщо авторка мала намір дати читачеві можливість бодай в уяві побачити шматок чудової України та ознайомити його з ідеалами, якими жила краща частина українсько молоді на наших західніх землях між двома всесвітніми війнами, то треба сказати, що цей намір їй удався. Її твір проникають два основні мотиви: мотив чистої, ідеальної любови двох пар молодих сердець та мотив служіння визвольній справі рідного народу. У цьому, власне, лежить позитивна, ідейно - конструктивна та виховна вартість твору.

Читач, він не мусить бути обов'язково молодий, бо і старший віком залюбки прочитає цю книжку, що вміє „вживатися" в ситуації, з приємністю помандрує в уяві разом з молодими героями селами та верхами зеленої Верховини. Коли читач хоч раз побував серед прегарних українських гір і знає з власного досвіду умовини тодішнього життя в Західній Україні, то він напевно відчує подих рідної землі, що повіє на нього із сторінок книжки. Ця лектура буде цікавою і для тих читачів, що знають мало або й зовсім не знають життьових умовин на нашій Батьківщині з-перед 1939 р. Якщо тоже, описові компоненти цієї „мандрівки юности", пейзажі та краєзнавчі й фольклорні деталі, не захоплять їх так як захоплювали авторку, що з любов'ю їх описала, то це надолужать сповнені напруження цікаві епізоди в кульмінації та в розв'язці повістевої акції. А втім, настрій твору погідний, оптимістичний і достосований до світовідчування молодих його героїв. Авторка тільки натякає й заторкує складніші проблеми тодішнього національно - політичного становища українського народу та розкриває таємниці підпільного руху лише настільки, наскільки це їй потрібне до розгортання акції".

„До сонця, до волі" не є дешевим твором про ту чи іншу люксусову подорож і сенсаційними дивами - пригодами та надуманими ситуаціями або й із страхіттями. Він оповідає просто й безпосередньо про справжнє „диво" про красу української природи і про красу людських сердець, що кохають і прямують до щастя. З уваги на це твір Галі Лагодинської заслуговує на увагу ширших читацьких кіл.

Роман Завадович

Танковий попис В. Авраменка у Виллиментик, Конн.

Напевно кожному глядачеві який брав участь 24-го вересня в Перших Танкових Пописах, останеться милий спомин із цієї небувалої культурної, веселої сенсації, якою проводив п. Василь Авраменко в авдиторії „Виллиментик Тічер Коледж".

Немає слів описати цю надзвичайну подію, коли то наша молодь, зодягнена в національних народних костюмах виступаючи на сцену перед чисельною публікою, між котрою були визначні гості, як напр.: мейор міста Бержерон, директори і професори різних шкіл свейту Коннектикат та наші вечі отці з різних місцевостей, притягувала їх увагу зацікавленням глядіти на символічні картини при кожному виступі програмової точки, що були добре подумані й вложені в програму.

Першим виступом, що робив потрясаюче враження на всіх присутніх, був чудовий образ „Молитви", під час котрої вдаряли дзвони й неслася могутньо пісня „Боже, Великий Єдиний", де публіка, встаючи зі своїх місць, однодушно заянгувала. Опісля Василь Гіна представив присутнім мейора міста Бержерон, згадуючи коротенько про всі його добрі вчинки для виллиментицької української громади в організаційному й політичному житті. Під кінець попросив його до слова для офіційного відкриття. При кожній зупинці слова п. В. Гіни, публіка нагороджувала мейора міста рясними оплесками. Мейор міста, відкриваючи попис, пояснював присутнім значіння і різницю української культури в порівнанні з російською культурою, при чому пояснював українські народні танки які є витвором життя цього народу.

В другій частині були представлені гарно гуцульські танки. І хлопці і дівчата виконували їх по мистецьки. „Довбуша" відтанцював юнак — Володимир Сторожук, як справжній мистець, крім того також і „Гонту". Дівчата на чолі із Христею Майнич жваво відтанцювали танок „Гони вітер". Хлопці під проводом Ореста Максимюка танки відтанцювала його сестра Маруся Сторожук.

Фраґмент з молитвою за Америку і Україну.

цювали „Аркан". Їх підчас танцювання публіка нагороджувала щедрими оплесками. Найбільшою насолодою для публіки були виступи наших найменших танцюристів, віком по два з половиною і три рочки. Майже не притихали гучні оплески для їх ансамблю, а найбільше тоді, як маленький Денис Ганчар — внук п. Василя Гірчиці при виконанні, вживав своїх певних комбінацій. Дуже гарно відтанцював ансамбль малих танцюристів „Запорозький герць" під проводом Осифа Мирона.

По перерві відбулася в'язанка українських танків, потім слідував танок „Чумак", котрого знаменито відтанцював юнак Василь Сторожук. „Козачок сольо", з чуттям артистки відтанцювала його сестра Маруся Сторожук.

Слід згадати, що з-поміж дівчат — танцюристок зайняли свої перші місця в танках, крім згаданих повище, ще: Татяна Янович з Виллиментик, Лариса Гамзій з Гартфорду і Людмила Фалько з Бріджпорту.

Перед закенченням група з добрим виконанням відтанцювала „Гречаники", а потім, на фінал, також знаменито, відтанцювала група з Бріджпорту „Запорозький герць".

На закінчення програми на тло цілого ансамблю молодших і старших танцюристів виступив їх вчитель — п. Василь Авраменко, котрий сказав: „Ми йдем вперед по других околицях і маємо вийти тим шляхом аж на славний нюйоркський Бродвей, щоб там сказати — Україна жила, живе й вічно буде жити". Між численною публікою загриміло гучно „Ще не вмерла Україна". Після того мейор міста ще раз подякував за виступи українського танку та з цілим ансамблем танцюристів зробив знимку на пам'ятку.

Слідуючі виступи В. Авраменка пляннуються по других місцевостях і мають закінчитися в столиці Коннектикату — Гартфорді.

В. О.

КИТАЙСЬКА ВИСТАВКА В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення із стор. 2-ої)

другої Лі Су-гсін. Найбільшої слави малярем цього періоду був Ву Тао-тсу.

Найвищого розквіту китайське малярство досягло в другому періоді — Сунґ, позначеному шедеврами релігійних, історичних картин та красвидів. Ці останні не мають в собі точности натуралізму, вони прагнуть віддати настрій почування, і в цьому їх велика сила. З погляду чистої естетики немає й не було в світі нічого подібного, твердять знавці мистецтва.

Цих висот творчости досягнули китайські мистці, виходячи з засади: Ніхто не може намалювати дерева, якщо не знає, як воно виглядає у вранішньому світлі, під полудневим сонцем або у вечірніх сутінках, як змінюється його вигляд у різних порах року, під чистим небом чи під хмарами. Правдивий артист мусить підглянути всі ці відміни і тоді відтворити їх кількома рисками пензля або кількома словамивірша".

Ось перед нами картина — „Гоноровий вчений під вербою". Постава вченого, його задумане обличчя, схилене над рукописом, що лежить на траві, гілка верби, на якій кожний листочок має своє місце, вирізняючись на далеких гірських обріях — все це залишає глибоке враження.

На іншій картині далекі гори, повиті туманом. В тім тумані — ідея далечини, яку можливо, ви бачили колись у своєму житті, вона викликає у вас спогад пра якийсь куточок, що його ви колись заховали в глибинах своєї пам'яті.

Тисяча років пронеслося від тих часів, коли маляр проводив своїм пензлем по шовку, накладав риску за рискою темний туш. З тих часів дійшло до нас кілька цікавих леґенд про силу враження, що його народжують картини у глядача.

Домінуюча прикмета третього періоду — елеґантність, яка заступає колишню простоту рисунку. Представником цього періоду є Лін Ланґ — єдиний, що дорівнював своєю творчістю великим майстрам попередніх періодів.

Китайці переконані, що людина в усьому співзвучна з природою, тому красвид є головною темою китайських малярів. Людина чи група людей є тільки часткою в їх картинах, так би мовити, деталем, що пояснює ідею мистця. Головне правило китайського маляра — щось залишити в картині для здогаду фантазії. Такий підхід мав великий вплив на китайську архітектуру, основної прикметою якої є загнуті догори краї дахів і піддашів.

З виставки китайського мистецтва виходиш з почуванням проникнення та розуміння вічної природи і людини, як її невід'ємної частки. Це мистецтво є вислідом тисячолітніх шукань правди і розуміння світу.

Кераміку, бронзу та інші експонати треба бачити, бо писати про них довелося б дуже багато і вони ліпше відомі, бо збереглося їх багато по музеях та приватних колекціях.

Найліпші збірки китайського малярства в Америці зберігаються в Смітсонівському інституті, в Метрополітальному музеї в Ню Йорку і в музеї мистецтв у Бостоні.

V. Мистецька Виставка Жіночої Творчости

В традицію 64-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку увійшов уже звичай влаштовувати кожного року Жіночу Образотворчу Виставку. Першу Виставку Жіночої Творчости організував 64-ий Відділ СУА в 1957 році із того часу рік-річно продовжує цей культурний почин.

Ці виставки дають перегляд мистецької творчости української жінки у вільному світі та познайомлюють широкі кола громадянства з цінним вкладом української жінки в духову скарбницю української нації. Широкий діяпазон творчости визначних мистців-жінок та молодих надійних талантів відзеркалюють їхні праці від клясицизму до модерного мистецтва та скульптури включно.

Цьогорічна V-та Мистецька Виставка Жіночої Творчости відбудеться в днях від 22-го жовтня до 5-го листопада 1961 р. в Укр. Народному Домі 140—142 2-га Евню, ч. кімнати 31/2. Виставку можна буде відвідувати кожного дня: в суботи і неділі від год. 12 до 9 веч. — в будні дні від 7—9 веч. Відкриття виставки в неділю 22-го жовтня 1961 р. о год. 1-ій по полудні.

У Виставці беруть участь мистці (п. азб.) Антонович Катерина, Базюк Стефанія, Ванчицька Оксана, Гердан-Заклинська Олена, Гарасовська - Дачишин Марія, Грицан-Сушків Лідія, Дядинюк Ольга, Зарицька - Омельченко Софія, Зелінська Христина, Конопенко - Трофимовська Олена, Король Ірена, Костів Дарія, Красноніс Марія, Кричевська Катерина, Кульчицька Олена, Лада Софія, Лисак Адріяна, Лучаковська - Армстронг Роксоляна, Луцишин Катерина, Мазепа Галина, Мирошниченко Галина, Морозова Людмила, Мурій Оксана, Палевич Богдана, Погребінська Наталія, Прийма Іванна, Сомко Надія, Стефанів Наталія.

Українське Громадянство повинно тепло привітати цю культурну подію в житті нашої Метрополії, а своєю численною участю та зацікавленням дати доказ глибокого зрозуміння для творчости української жінки — мистця, що творить духову культуру народу дуже часто у важких та невідрадних обставинах.

Оксана Луцька,
пресова референтка.

○ Нова конференція ЮНЕСКО, себто Організації Об'єднаних Націй для виховних, наукових і культурних справ, відбувається тепер в Зальцбурзі. Найбільшими тамошніми науковими повагами є англійський історик Арнолд Тойнбі, і професор Пітірін Сорокін з Гарвардського університету. Тойнбі твердив, що комунізм не є продуктом Сходу, бо Маркс і Енгельс були людьми Заходу, ото ж Захід дістає тепер в повороті отруту, що її защепив Сходові, Сорокін боронить атеїзм в СССР твердженням, що ніби релігійність в західніх країнах теж невисока. ЮНЕСКО віддавна було установою із сильними „ліберальними" впливами.

ТАРЗАН, ч. 4731. Чорна пантера.

Заалярмований криком, Тарзан поспішав поміж деревами, щоб розвідати...

І незабаром він був свідком небезпеки...

Бо саме під ним припала до землі, пирхаючи, чорна пантера, щоб скочити на скам'янілі від жаху жертви.